

Klima og kerne- velfærd

Budgetaftale for København 2020**Indholdsfortegnelse**

TM140 Udvidelse af havnebusruten, flere bydele	6
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	6
BI6 Ny indkvartering af nyankomne flygtninge	6
BI4 System til lovpligtig selvbook	6
BI5 Behov for flere rehabiliteringsmøder	6
BI44 Ensretning af lønudgifter til løntilskud	7
Børne- og Ungdomsudvalget	7
Høj pædagogisk kvalitet i fritidstilbud	7
BU1/BU2/BU3 Ny kapacitet på daginstitutionsområdet	8
BU4 Artillerivej 69 H	8
BU5 Anlægsbevilling til en 4-sporet skole og svømmehal i Ørestad Syd	9
BU6 Kapacitetsafhjælpende foranstaltninger til fritidstilbud på Dyvekeskolen.	9
BU7/BU10 Anlægsbevilling til 152 nye specialundervisningspladser	9
BU45/BU9 Planlægning af ny kapacitet på specialområdet	10
BU8 Fensmarkskolen	10
BU11 Pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger, ekstraarbejder og behovsafklaring på skole-, fritids- og dagtilbudsområdet	10
BU12 Anlægsbevilling til renovering af legepladser	11
BU14 Supplerende bevilling til leje af pavilloner ved tidlig opstart af daginstitutioner	11
BU17 Sikker drift af Aula og Meebook	11
BU60/BU63/SO85 Finansieringsbehov som følge af den nye parallelsamfundslovgivning	11
Lov om justering af folkeskolereformen	12
Kultur- og Fritidsudvalget	12
KF1 Lovændring på vielsesområdet	12
Socialudvalget	12
SO6 Flytning af Børne- og Ungdomsforvaltningens områdekontor for at muliggøre etablering af botilbudspladser	12
SO1 Overholdelse af forsyningsforpligtelse for udsatte voksne	13
SO2/SO3 Stigende udgifter til private herberger og krisecentre	13
SO4 Stigende udgifter til alkoholbehandling	13
SO5 Kofoedsminde – objektiv finansiering	14
SO8 Ændring i takst for færdigmeldte patienter	14
SO48 Ændring i administrativ praksis vedrørende visitation til praktisk hjælp	14
SO55 Merudgifter som følge af oprettelse af ungdomskriminalitetsnævn	14
SO79 Husleje til opretholdelse af midlertidigt botilbud på Hyldeblomsten	14

SO58 Anlægsbevilling til etablering af pladser til senhjerneskode	15
Sundheds- og Omsorgsudvalget	15
SU1 Merforbrug på specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskode	15
SU2 Praktikpladsaftalens økonomiske konsekvenser for Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	15
SU5 Realisering af Fremtidens Sølund	16
Teknik- og Miljøudvalget	16
TM43 Skattefinansiering af erhvervsaffaldsområdet (afskaffelse af gebyrfinansieringen)	16
TM37 Lovpligtige udgifter til oprensning af olieforurening	16
TM35b Indtægtstab som følge af nedlagte parkeringspladser	17
TM56 Bispebjerg Kirkegård - genopbygning af mur	17
Økonomiudvalget	17
ØK45 Frigørelse af bygning til plejeboliger og samlokalisering af Hovedstadens Beredskab	17
ØK54 Asbest på Sundholm	17
ØK59 Vedligeholdelse af Kødbyen	18
Børne- og ungeområdet	18
BU13 Musikbygning og udvidelse af Sankt Annæ Gymnasium	18
BU15 Supplerende budgetmodel på almenundervisning	19
BU16 Håndtering af specialområdet	19
BU18 Gymnasieafdeling på Europaskolen	19
BU59 Videreførelse af højere normering i vuggestuer	19
Tilbagerulning af besparelse på pladsprisen på 0-2 års området	19
BU37 Renovering af bådebro for Sejlklubben Damhussøen under Fritidscenter Vanløse	20
BU34 Driftsmidler til skolehave på Ellebjerg skole	20
BU23 Musiktilbud til skolebørn i København	20
BU52 Videreførelse og udvidelse af projektet Normstormerne	20
Socialområdet	21
SO9 Modernisering af Herbergscentret på Sundholm	21
SO10 Anlægsrådmål til genhusning af Mændenes Hjem	21
SO11.1 Renovering af dagtilbuddet Horisonten og botilbuddet Pallesvej	21
SO11.2 Planlægningsbevilling til modernisering og renovering af Jacob Michaelsens Minde	21
SO11.3 Anlægsrådmål til etablering af botilbud på Smedestræde til unge med udviklingshæmning	22
SO76 Fastholdelse af serviceniveau på handicapområdet	22
SO12.1 Håndtering af et stigende antal underretninger	22

SO12.2 Handleplan for styrket indsats på det udsatte børne- og ungeområde	22
SO15.3 Supplerende budgetmodel på handicapområdet	23
SO26 Videreførelse af aktivitets- og samværstilbuddet Clean House 2.0	23
SO33 Café Klare	23
SO36 Videreførelse af projekt "Sammen om Bellahøj"	23
SO45 Gang i Gaden	23
SO28 Sikring af adgang til nødovernatningstilbud for hjemløse	23
SO56 Øget bevilling til Reden København	24
SO61 Herfra og videre - Projekt Igen-Igen	24
Indsatser i de syv udsatte boligområder	24
ØK41 Et markant løft af byens syv udsatte boligområder	24
Sikker by - pakke	27
ØK19 Sikker By indsats	27
Teknik- og Miljøområdet	27
TM69 Flytning og genetablering af Dragespringvandet	27
TM3c Supercykelstier	27
TM102 Prioritering af anlægsmåltal til anlæg på Østre Gasværk	27
ØK25 Busterminal ved Dybbølsbro	28
Cykelpakke med sikre skoleveje	28
TM132 Indsats for reduktion af turistbusser ved Amalienborg	29
TM111 Fleksibelt byrum og mødested på Lundehustorvet	30
TM32a Nedbringelse af sagsbehandlingstid på byggesagsområdet	30
TM128/TM129 Lyngsies Plads og Basargrunden ved Nørrebro Station	30
TM8 Frederiksborgvej - trafikale forbedringer	30
TM55c Fra gråt til grønt - nye grønne forbindelser og øget kvalitet af grønne områder	30
TM135 Intern håndtering af ophør og genberegninger af takster i 2020	31
TM35a Parkering - Ændret adfærd på parkeringsområdet	31
TM86 Bæredygtighedsværktøj til lokalplaner	31
TM41/TM131 Analyse af biltrafikken i Indre By og brokvartererne	31
TM71 Bilfri områder i byudviklingsområderne - vejledningsindsats	31
TM177 Forhøjelse af pris på beboerlicens	32
TM42 Reducerede indtægter på containerområdet	32
Udmøntning af puljen til genopretning af vejinfrastruktur	32
Klima- og miljøpakke	32
TM30 Stormflodssikring af København	32
TM76 Skærpelse af kravene i miljøzonen	33
ØK77 KBH 2025 Klimaplanen	33

TM2a/TM134 Arbejdsmaskiner og køretøjer på grønne drivmidler	35
Mad- og måltidsstrategi	36
ØK61 Implementering af Mad- og Måltidsstrategien	36
Ældre- og sundhedsområdet	36
SU7 Fasttilknyttet læge på plejehjem	36
SU20 Ældreklubber	37
TM65 Københavnerbænke	37
SU9 Indsatser til fremme af psykisk sundhed	37
TM127 Forbedrede offentlige toiletter	37
Billigere mad til ældre i eget hjem	37
SU10 Vær med hele livet – indsatser der understøtter Københavns Kommunes nye Ældrepolitik	38
Bedre normering i de tidlige aftentimer	38
Adgang til fritidsaktiviteter for ældre	38
Sundhedsprofil	39
Kultur- og fritidsområdet	39
KF18 Driftstilskud Filmværkstedet	39
KF2 Spejdere i Brønshøj	39
KF29 FerieCamp	39
KF19 Kvarterhuset Sydhavn, aktivitets- og frivillighedskoordinator	39
KF15 Daghøjskoler	39
KF7 Copenhagen 2021	39
KF81 Brobold og kunstgræsbane i Hans Tavsens Park	40
KF54 Genindførelse af halinspektører i fire haller	40
ØK73 Tour de France - værtsbyforpligtelser	40
ØK81 Fritagelse for betaling af grundskyld for folkehøjskoler	41
KF79 Ketsjersportens Hus - Planlægningsbevilling	41
KF5 Omklædningsfaciliteter i Sundby Boldklub	41
ØK55 Istandsættelse af Sundholm 8	41
KF20 Anemonen	42
KF80 Bydækkende beredskab og servicering på idrætsanlæg, i kulturhuse og på biblioteker	42
KF22 Festivalpuljen	42
KF41 Demokrati Garage	42
Beskæftigelses- og erhvervsindsats	42
BI7 Copenhagen Career Program	42
BI8 Flere Skal Med 2 - lavere sagsstammer	43
BI28 Styrket beskæftigelsesindsats for veteraner	43

ØK75 Bedre servicekultur i Københavns Kommune	43
BI2 Byens udsatte ledige hjælpes videre i livet	43
BI15 City of Congresses	44
BI33 Tidlig indsats for internationale studerende	44
BI16 Videreførelse af Jødisk Informationscenter	44
BI43 Ny strategi for virksomhedspraktik i Københavns Kommune	44
BI17 Støtte til Mino Danmark	44
Øvrige	44
ØK37 Toftegårds Plads	44
BOR1 Whistleblowerordning	45
ØK70 Charter for arbejdsfællesskaber	45
ØK52 Større dele af ansvaret for indvendigt vedligehold af kommunens bygninger overføres til Københavns Ejendomme	45
Metro og klima	45
Grundkapitalindsud i almene boliger	46
Samarbejdsaftale med DGI	46
ØK40 Et digitalt København for borgere og virksomheder	46
Udmøntning af puljer	48
ØK10 Udmøntning af investeringspuljen	48
Strategi for smarte investeringer (investeringspuljerne)	50
Finansiering	51
Økonomiske rammer for Budget 2020	51
Effektiviseringsstrategi	52
Aftaleoverholdelse og budgetprincipper	52
Budgetoverholdelse/overførselssag	53
Opfølgning på puljer til afledt drift ifm. halvårsregnskab	54
Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg	54
Grundkøb	54

TM140 Udvidelse af havnebusruten, flere bydele

Parterne er enige om, at der afsættes anlægsmåltal til at forlænge den eldrevne havnebus-rute til Nordhavn med et stop ved Langelinie kaj og med to ekstra stop ved Islands Brygge Syd og Enghave Brygge, jf. Borgerrepræsentationsbeslutning d. 31. januar 2019.

Der afsættes:

- 3,3 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020 og 6,9 mio. kr. i 2021. Midlerne fremrykkes fra 2023.

Beskæftigelses- og integrationsudvalget**BI6 Ny indkvartering af nyankomne flygtninge**

Parterne er enige om, at indkvartering af nyankomne flygtninge sker på Dortheagården fra marts 2021, og der afsættes midler til flytningen til Dortheagården. Flytningen er en konsekvens af, at den midlertidige dispensation fra planloven til at benytte ejendommen på Ottiliavej udløber i 2021. Welcome House flyttes ligeledes fra Ottiliavej til Dortheagården.

Der afsættes:

- 7,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til ombygning og istandsættelse af Dortheagården.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020, -0,2 mio. kr. i 2021, -0,6 mio. kr. i 2022 og frem til midlertidig indkvartering og Welcome House.
- 0,8 mio. kr. på service i 2021 til flytning til Dortheagården og genetablering af Ottiliavej.

Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med forvaltningerne afdække muligheder for at samle administrative enheder i ejendommen på Ottiliavej.

BI4 System til lovpligtig selvbook

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har besluttet at udfase IT-systemet Jobcenter Planner, og kommunerne skal derfor etablere deres egen IT-understøttelse af lediges selvbooking. Parterne er enige om at afsætte midler til anskaffelse og drift af nyt IT-system.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. på service i 2020 og 1,0 mio. kr. i 2021 og frem til bookingsystemet.

BI5 Behov for flere rehabiliteringsmøder

Parterne er enige om at afsætte midler til i alt 5.700 ekstra rehabiliteringsmøder i 2020-2023.

Der afsættes:

- 7,7 mio. kr. på service i 2020, 5,3 mio. kr. i 2021, 4,3 mio. kr. i 2022 og frem til øget aktivitet i rehabiliteringsteams under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.
- 1,8 mio. kr. på service i 2020, 1,2 mio. kr. i 2021, 1,0 mio. kr. i 2022 og frem under Socialudvalget.
- 1,8 mio. kr. på service i 2020, 1,2 mio. kr. i 2021, 1,0 mio. kr. i 2022 og frem under Sundheds- og Omsorgsudvalget.

De involverede forvaltninger har realiseret tiltag, der effektiviserer mødeafholdelsen med 10 pct. fra efteråret 2019 og frem. Forvaltningerne vil afsøge yderligere effektiviseringer på området, som kan øge kapaciteten for rehabiliteringsmøder.

BI44 Ensretning af lønudgifter til løntilskud

Med Aftale om Kommunernes Økonomi for 2020 ensrettes konteringen af udgifter til løntilskud. Udgifter til kontanthjælpsmodtagere i kommunalt løntilskud skal fremover konteres på servicerammen i lighed med udgifter til forsikrede ledige i kommunalt løntilskud.

Der afsættes:

- 6,2 mio. kr. på service i 2020 og frem til kontanthjælpsmodtagere i kommunalt løntilskud.
- 6,2 mio. kr. i mindreudgifter på overførsler i 2020 og frem.

Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil ultimo 2019 i samarbejde med de øvrige forvaltninger revurdere den administrative organisering af kommunens udgifter til løntilskud i lyset af ensretningen.

Børne- og Ungdomsudvalget

Høj pædagogisk kvalitet i fritidstilbud

Københavns børn skal også fremover tilbydes fritidstilbud med høj pædagogisk kvalitet og et børnemiljø, der fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Fritidstilbuddet skal respektere børns selvvalgte aktiviteter, tilbyde pædagogisk tilrettelagte aktiviteter samt bidrage til udviklingen af børns selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber.

Frem for at spare på fritidstilbuddene skal kvaliteten i tilbuddene fastholdes. Derfor er der enighed om at hæve forældrebetalingen, så forældre i København betaler det samme niveau som resten af landet. Lovgivningen er indrettet, så fritidstilbud, der organiseres efter dagtilbudsloven, kun kan opkræve 30 pct. i forældrebetaling af de samlede udgifter til fritidshjemstilbuddet, mens der for SFO'er, der er organiseret efter folkeskoleloven, ikke er et loft over betalingen. København er en blandt meget få kommuner, der stadig har fritidshjem, og derfor ligger København markant under niveauet for forældrebetaling i resten af landet. Det kræver en lovændring, hvis fritidshjem skal kunne tage de samme takster som SFO'er.

Parterne er enige om, at:

- Fritidsstrukturen for 0.-3.klasse omlægges, så den fremadrettet reguleres under folkeskoleloven, og de fritidspædagogiske principper fra dagtilbudsloven, som i dag kendetegner Københavns kommunale og selvejende fritidshjem, fremadrettet gælder alle fritidstilbud i København.
- Tilbuddene vil have samme indhold for børnene og fortsat have selvstændigt budget og ledelse. Ved hver institution oprettes et forældreråd, og der søges i videst muligt omfang at fastholde de nuværende fysiske rammer og matrikler. Tilbuddene beholder endvidere deres pædagogiske profiler og egenart. Omlægningen vil finde sted efter lov om virksomhedsoverdragelse (hvilket betyder at medarbejdere fortsætter på samme vilkår, jf. reglerne om virksomhedsoverdragelse) med gennemført omlægning d. 1. august 2020.
- Såfremt Folketinget inden medio marts beslutter, at det bliver muligt at tage samme forældrebetaling uafhængigt af lovgivning, vil budgetparterne senest

ultimo marts 2020 beslutte, at kommunale og selvejende fritidshjem videreføres under dagtilbudsloven med stigende takster.

BU1/BU2/BU3 Ny kapacitet på daginstitutionsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning og etablering af nye daginstitutionsgrupper med henblik på at sikre kapacitet til byens små borgere.

Der afsættes:

- 70,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til køb af 12 nøglefærdige daginstitutionsgrupper (BU1).
- 0,2 mio. kr. på service i 2022 og 0,4 mio. kr. i 2023 og frem til vedligehold af 12 nøglefærdige daginstitutionsgrupper (BU1).
- 133,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til etablering af en 13 grupper daginstitution på Saxtorphsvej 11 i Valby (BU2).
- 0,5 mio. kr. på service i 2022 og frem til vedligehold af daginstitutionen på Saxtorphsvej 11 i Valby.
- 4,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til flytning og udvidelse af udflytterinstitutionen Vinduset med en gruppe. (BU3)

De 12 nøglefærdige daginstitutionsgrupper suppleres med en anlægsbevilling fra et projekt fra budget 2014 med samme formål, der ikke kunne realiseres, hvilket giver mulighed for yderligere 6 grupper. Midler til de 12 nye grupper vil blive tilføjet bevillingen til nøglefærdige daginstitutionsgrupper, der blev bevilget i Budget 2018, i Overførselssagen 2017-2018 og Budget 2019, som er disponeret til igangværende projekter.

Prisen for Saxtorphsvej påvirkes af forventelige lokalplanskrav til udformning af bygningen og parkering i konstruktion. Eventuelle mindreudgifter som følge af, at disse krav ikke indgår eller lempes i den endelige lokalplan, tilbageføres til kassen.

BU4 Artillerivej 69 H

Ny daginstitution, plejehjem, skolehaver med socialt værested som nabo etableres på Artillerivej 69H.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til færdiggørelse af planlægningen af en daginstitution som følge af, at den skal rumme 10 grupper i stedet for 12 grupper jf. ny befolkningsprognose.
- 7,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til opstart af anlægsfasen for en 10 grupper daginstitution, så den permanente institution kan nå at stå klar til ibrugtagning, når pavillonerne på grunden skal tages ned.
- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2020, så Byggeri København kan gennemføre en planlægningsfase for en grønne kile, der giver adgang til Amager Fælled og Ballonhangaren.

Det resterende beløb til færdiggørelse af anlægsfasen vil blive fremlagt i enten Overførselssagen 2019/2020 eller i Budget 2021.

Parterne er herudover enige om, at det nyopførte sociale værested stilles til rådighed for brugerne af det nuværende værested. Der vil blive afsat en pulje efter §18 i serviceloven,

som værestedet kan søge, til dækning af husleje for værestedet. Der fremlægges budgetønske vedrørende driftsøkonomi for værestedet til Budget 2021.

BU5 Anlægsbevilling til en 4-sporet skole og svømmehal i Ørestad Syd

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af en 4-sporet skole på Hannemanns Allé med tilhørende idrætshal, madskole, KKFO og fritids- og juniorklub. Samtidig afsættes der midler til etablering af en ny svømmehal i tilknytning til skolen til gavn for en bredere brugergruppe. For at håndtere det aktuelle kapacitetsbehov er parterne enige om at afsætte midler til tidlig opstart af skolen på Hannemanns Allé, herunder KKFO og klubpladser samt genhusning af Ørestad Skole i eksisterende pavilloner på Islands Brygge og Sundholm.

Der afsættes:

- 772,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2024 til etablering af en 4-sporet skole på Hannemanns Allé inkl. madskole, KKFO, fritids- og juniorklub, idrætshal og svømmehal.
- 14,7 mio. kr. på service i 2023, 14,5 mio. kr. i 2024 og 14,3 mio. kr. i 2025 og frem til udvendigt vedligehold af skolen samt drift af idrætshal og svømmehal.
- 43,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til tidlig opstart af skolen på Hannemanns Allé, inkl. KKFO og klubpladser og genhusning af Ørestad Skole.
- 1,1 mio. kr. på service i 2020, 3,6 mio. kr. i 2021, 4,3 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023 til leje af pavilloner.

Parterne er enige om, at dækning for deponering i forbindelse med forlængelse af eksisterende pavilloner på i alt 35 mio. kr. anvises på lånerammen. I det omfang, der ikke er tilstrækkelig ledig låneramme i 2019, vil der ske mellemfinansiering over kassen og træk på lånerammen i de følgende år.

BU6 Kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger til fritidstilbud på Dyvekeskolen.

Parterne er enige om at afsætte midler til opsætning af pavilloner på Dyvekeskolen med henblik på at huse 141 fritidshjemspladser som led i udviklingsplanen for Urbanplanen Syd, indtil den permanente løsning efter planen står klar i 2024.

Der afsættes:

- 37,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2024 til tidlig opstart og leje af pavilloner til fritidstilbud på Dyvekeskolen.
- 0,3 mio. kr. på service i 2020, 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2023 og 0,3 mio. kr. i 2024 til afledt drift og vedligehold af pavilloner.

Parterne er enige om, at dækning for deponering i forbindelse med opsætning af pavilloner på i alt 24,3 mio. kr. anvises på lånerammen. I det omfang, der ikke er tilstrækkelig ledig låneramme i 2019, vil der ske mellemfinansiering over kassen og træk på lånerammen i de følgende år.

BU7/BU10 Anlægsbevilling til 152 nye specialundervisningspladser

Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af 152 nye specialundervisningspladser til børn med ADHD og autisme. På Østerbro opføres en helt ny specialskole med plads til 120 specialundervisningspladser i eksisterende bygninger på Rosenvængets Hovedvej, på samme matrikel som Skolen på Strandboulevarden. Specialskolen etableres med eget

produktionskøkken og eget udeareal. Idrætsfaciliteter og kemi- og fysiklokaler deles med Skolen på Strandboulevarden. Parterne afsætter desuden midler til at udvide Kirkebjerg Skole i Vanløse med 32 specialundervisningspladser til i alt 81 specialundervisningspladser.

Der afsættes:

- 181,1 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til ny specialskole med 120 specialundervisningspladser til børn med ADHD og autisme på Rosenvængets Hovedvej.
- 52,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til udvidelse af Kirkebjerg Skole med yderligere 32 specialundervisningspladser til børn med ADHD og autisme.

Planlægningsfasen er ikke afsluttet, hvorfor der er usikkerhed om økonomien. Parterne er enige om, at der tages stilling til evt. behov for supplerende anlægsmidler i forbindelse med Overførselssagen 2019-2020 eller Budget 2021.

BU45/BU9 Planlægning af ny kapacitet på specialområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning af 60 specialundervisningspladser til sårbare unge (HAFNIA-tilbud) og elever med udviklingsforstyrrelser på Skolen på Strandboulevarden og Heerupskolen. Ved udvidelse af specialklasserækken HAFNIA på Skolen på Strandboulevarden flyttes 200 klubpladser til ledige lokaler på Kastelvej.

Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til planlægning af en udvidelse af specialklasserækken HAFNIA på Skolen på Strandboulevarden med 20 ekstra pladser, samt flytning af 200 klubpladser fra Skolen på Strandboulevarden.
- 0,3 mio. kr. på service i 2019 og 0,8 mio. kr. i 2020 til tomgangsleje på Kastelvej.
- 3,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til planlægning af 40 specialundervisningspladser på Heerupskolen.

BU8 Fensmarkskolen

Parterne er enige om, at tidligere afsatte midler fra Overførselssagen 2016-2017 på 27 mio. kr. til helhedsrenovering af Fensmarkskolen er udgangspunkt for dialog med fonde om yderligere midler til udbygning af kapaciteten på Fensmarkskolen med 40 specialundervisningspladser.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020 til yderligere afklaring af fondsfinansiering. Midlerne fremrykkes fra 2023.

Derudover er parterne enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ansøger udvalgte fonde om medfinansiering. Evt. budgetønske om planlægningsbevilling fremlægges til forhandlingerne om Budget 2021.

BU11 Pulje til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger, ekstraarbejder og behovsafklaring på skole-, fritids- og dagtilbudsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre puljen til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger på børne- og ungeområdet til håndtering af uforudsete behov i løbet af året.

Puljen sikrer fleksibilitet i håndtering af aktuelle kapacitetsudfordringer og bidrager til en smidig håndtering af kapacitetsudfordringer.

Der afsættes:

- 26,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger, ekstraarbejder og behovsafklaring på skole-, fritids- og dagtilbudsområdet.
- 14,1 mio. kr. på anlæg i 2020 til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger som følge af udskudte anlægsprojekter.
- 20,5 mio. kr. på service i 2020 til lejeomkostninger som følge af udskudte anlægsprojekter.
- 0,6 mio. kr. på anlæg i 2019 til indretning af hestestald i overensstemmelse med ny lovgivning for dyrevelfærd.
- 0,5 mio. kr. på service i 2019, 2,2 mio. kr. i 2020 og 1,3 mio. kr. i 2021 til tomgangsleje til Bispebjerg Skole.
- 0,3 mio. kr. på service årligt i 2020-2021 til reservationsleje til specialinstitutionen De Fire Birke.
- 16,5 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020 til etablering 400 fritidsinstitutionspladser på Damhusengens Skole. Midlerne fremrykkes fra 2022 og 2023.

Parterne er enige om, at evt. overskydende midler fra puljen skal tilbageføres til kassen.

BU12 Anlægsbevilling til reovering af legepladser

Parterne er enige om at afsætte midler til reovering af legepladser med henblik på at opretholde et højt kvalitets- og sikkerhedsniveau på legepladser på skoler og daginstitutioner.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til reovering af legepladser på skoler og daginstitutioner.

BU14 Supplerende bevilling til leje af pavilloner ved tidlig opstart af daginstitutioner

Parterne er enige om at afsætte midler til leje af pavilloner til 91 daginstitutioner på tværs af byen for at sikre tidlig opstart, indtil de permanente anlæg er opført.

Der afsættes:

- 42,9 mio. kr. på service i 2020, 38,9 mio. kr. i 2021 og 14,9 mio. kr. i 2022 til leje af pavilloner i forbindelse med tidlig opstart af 91 daginstitutioner.
- 0,6 mio. kr. i anlæg i 2020 til planlægning vedr. forlængelse af pavillonbyggerier.

BU17 Sikker drift af Aula og Meebook

Parterne er enige om at finansiere en sikker drift af brugerplatformene Aula og Meebook.

Der afsættes:

- 3,6 mio. kr. på service i 2020 og frem til drift af sikkert log-in til Aula.
- 3,1 mio. kr. på service i 2021 og frem til forlængelse af licens til Aula.
- 3,9 mio. kr. på service i 2021 og frem til forlængelse af licens til Meebook.

BU60/BU63/SO85 Finansieringsbehov som følge af den nye parallelsamfundslovgivning

Den nye parallelsamfundslovgivning betyder bl.a., at børn fra udsatte boligområder, som ikke er indskrevet i et dagtilbud, når de fylder 1 år, fremover skal i obligatorisk læringstilbud.

Statens kompensation (DUT) til Københavns Kommune er mindre end de økonomiske konsekvenser.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 og 6,8 mio. kr. i 2021 og frem til øget udmelding til institutionerne.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og frem til øget administration i forvaltningen.

En anden del af lovændringen vedrører mulighed for at fratage børne- og ungeydelsen for forældre til elever med over 15 pct. ulovligt fravær i skolen. Børne- og Undervisningsministeren har efterfølgende meddelt, at den økonomiske kompensation til kommunerne for tiltaget er underestimeret grundet fejltræk. Lovens økonomiske konsekvenser vil således blive revurderet og vil indgå i næste års lov- og cirkulæreprogram.

Parterne er enige om, at DUT-kompensationen i Lov- og cirkulæreprogrammet 2018/2019 udmøntes til Børne- og Ungdomsudvalget og Socialudvalget, og at de økonomiske konsekvenser for kommunen konsolideres i lyset af revurderingen. Et merudgiftsbehov kan indgå i forhandlingerne om Overførselssagen 2019-2020 og Budget 2021.

Lov om justering af folkeskolereformen

I forbindelse med lov om justering af folkeskolereformen er statens kompensation (DUT) mindre end de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune. Merfinansieringsbehovet som følge af lovændringen afventer beslutningen om organisering af kommunens fritidshjemstilbud. Parterne er derfor enige om, at et merfinansieringsbehov kan indgå i forhandlingerne om Overførselssagen 2019-2020.

Kultur- og Fritidsudvalget

KF1 Lovændring på vielsesområdet

Kommunerne har ikke længere lov hjemmel til at opkræve gebyr for vielser af udenlandske statsborgere. Vielser og sagsbehandling skal fremover skattefinansieres. Parterne er enige om at afsætte midler til Københavns Kommunes Vielseskontor.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2020 og frem til Vielseskontoret og til drift af IT-systemer.
- 0,8 mio. kr. på service i 2020 til sammenkørsel af IT-systemer.

Socialudvalget

SO6 Flytning af Børne- og Ungdomsforvaltningens områdekontor for at muliggøre etablering af botilbudspladser

Det blev med Overførselssagen 2018-2019 besluttet at flytte Børne- og Ungdomsforvaltningens områdekontor fra Linde Allé for at gøre plads til 20 botilbudspladser til udsatte borgere på grunden. Parterne er enige om at afsætte midler til flytning af områdekontoret.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til flytning af områdekontoret til Jydeholmen 15.
- 16,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til indretning og ombygning af Jydeholmen 15.
- 1,4 mio. kr. i samlet anlæg i 2019-2020 til lokalplansproces.

- 0,6 mio. kr. på service i 2020 og 0,9 mio. kr. i 2021 og frem til Børne- og Ungdomsforvaltningen som kompensation for en forudsat tidligere besluttet effektivisering, hvor områdekontoret skulle anvende færre m² på Linde Allé.
- 0,6 mio. kr. på service i 2020 og 0,9 mio. kr. årligt i 2021-2022 til reservationsleje af Linde Allé.
- 0,9 mio. kr. på service i 2023 og frem til nedskrivning af indtægtskrav.
- 1,3 mio. kr. på service i 2019, 1,8 mio. kr. i 2020 og 1,6 mio. kr. i 2021 og frem i mindredgifter som følge af lavere huslejestigning i 3. mandslejemål end forudsat ved Overførselssagen 2018-2019.

Parterne er enige om, at dækning af deponering til flytning af områdekontoret anvises på lånerammen i 2019. Ved Overførselssagen 2018-19 blev der afsat 28 mio. kr. til deponering. Det reelle behov er dog 11,3 mio. kr., hvorfor der tilbageføres 16,7 mio. kr. på lånerammen. I det omfang, der ikke er tilstrækkelig ledig låneramme i 2019, vil der ske mellemfinansiering over kassen og træk på lånerammen i de følgende år.

SO1 Overholdelse af forsyningsforpligtelse for udsatte voksne

For at overholde forsyningsforpligtelsen for botilbudspladser er parterne enige om at afsætte midler til at nedbringe ventelisten ved køb af 21 botilbudspladser til udsatte borgere.

Der afsættes:

- 9,9 mio. kr. på service i 2020 og frem til køb af botilbudspladser.

SO2/SO3 Stigende udgifter til private herberger og krisecentre

Kommunens udgifter til køb af pladser på de private institutioner er stigende pga. selvhenvenderprincippet, opsagte driftsoverenskomster og åbning af nye pladser på private herberger og krisecentre. Parterne er enige om at afsætte midler til køb af pladser.

Der afsættes:

- 11,1 mio. kr. på service i 2020 og frem til køb af pladser på herberg og krisecentre (SO2).
- 12,2 mio. kr. på service i 2020 og frem til forhøjet pladspris på herberger (SO3).

SO4 Stigende udgifter til alkoholbehandling

Stigende efterspørgsel på alkoholbehandling og vækst i udbuddet af private tilbud medfører øgede udgifter til alkoholbehandling under selvhenvenderprincippet. Parterne er enige om at afsætte midler til køb af pladser.

Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. på service i 2020-2021 til køb af pladser som følge af stigende efterspørgsel.

Parterne er enige om, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen fortsat følger udviklingen på områder med selvhenvenderprincip tæt og fortsætter dialog med staten, KL, andre kommuner, brugerne og de private aktører.

SO5 Kofoedsminde – objektiv finansiering

Kofoedsminde er et landsdækkende tilbud til voksne udviklingshæmmede, som medfinansieres objektivt af kommunerne ud fra befolkningsandel. Udgifterne til Kofoedsminde er steget på grund af øget aktivitet. Parterne er enige om at afsætte midler til tilbuddet.

Der afsættes:

- 9,6 mio. kr. på service i 2020 og 5,6 mio. kr. i 2021 og frem til objektiv finansiering af Kofoedsminde.

SO8 Ændring i takst for færdigmeldte patienter

Der er indført en trappemodel for taksten for færdigbehandlingsdage i psykiatrien, hvor den kommunale betaling fordobles fra 7. færdigbehandlingsdag og tredobles fra 14. dag. Midlerne tilbageføres via bloktilskudsnøglen, hvilket rammer København skævt. Parterne er enige om at afsætte midler til at dække afvigelsen.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. på service i 2020, 4,7 mio. kr. i 2021, 7,1 mio. kr. i 2022 og 9,4 mio. kr. i 2023 og frem til at finansiere takstændringen for færdigmeldte patienter i psykiatrien.

SO48 Ændring i administrativ praksis vedrørende visitation til praktisk hjælp

En principafgørelse fra Ankestyrelsen indebærer, at visitationen af praktisk hjælp til borgere med ægtefæller eller voksne, hjemmeboende børn skal øges. Parterne er enige om at afsætte midler til at finansiere udgiftsstigningen.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på service i 2020 og frem til øget praktisk hjælp til borgere.

SO55 Merudgifter som følge af oprettelse af ungdomskriminalitetsnævn

Københavns Kommune er forpligtet til at udmønte og afholde udgiften til de afgørelser, som Ungdomskriminalitetsnævnet træffer. Parterne er enige om at afsætte midler til øget sagsbehandling og afledte merudgifter til indsatser, hvor nævnet har valgt ikke at følge kommunens indstilling til indsats.

Der afsættes:

- 4,5 mio. kr. på service i 2020 og 5,9 mio. kr. i 2021 og frem til sagsbehandling og foranstaltninger som følge af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser.

Det følger af Økonomiaftalen for 2020, at der skal foretages en evaluering af ungdomskriminalitetsreformen, herunder de økonomiske konsekvenser. Parterne er enige om, at Socialforvaltningen fortsætter dialogen med staten og KL om de faglige og økonomiske konsekvenser af ungdomskriminalitetsreformen for Københavns Kommune.

SO79 Husleje til opretholdelse af midlertidigt botilbud på Hyldeblomsten

Parterne er enige om at afsætte midler til at sikre nødvendig kapacitet på området borgere med handicap ved at forlænge lejen af det midlertidige botilbud på Hyldeblomsten, indtil det endelige botilbud på Sundevedsgade står færdigt.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. på service i 2020, 1,8 mio. kr. i 2021, 1,9 mio. kr. i 2022 og 1,3 mio. kr. i 2023 til forlænget husleje og lejeregulering.

SO58 Anlægsbevilling til etablering af pladser til senhjerneskade

I budget 2019 blev der afsat midler til et nyt botilbud med 24 pladser til borgere med senhjerneskade i Folehaven. Socialforvaltningen har vurderet, at det vil være tilstrækkeligt i stedet at udnytte eksisterende kvadratmeter. Parterne er enige om at afsætte midler til omdannelse af eksisterende kvadratmeter samt supplerende drift. Midlerne til et nyt botilbud afsat i budget 2019 tilbageføres til kassen.

Der afsættes:

- 5,9 mio. kr. på anlæg i perioden 2021-2022 til ombygning, reindretning, montering og velfærdsteknologi til Grøndalsvænge.
- 2,6 mio. kr. på service årligt i 2020 og 2021 til omstilling af pladser til Grøndalsvænge.
- -40,3 mio. kr. på anlæg i 2022 som følge af midler til anlægsudgifter, montering og velfærdsteknologi til Folehaven, som tilbageføres.
- 1,2 mio. kr. på service i 2022 og 1,6 mio. kr. i 2023 og frem i mindreudgifter som følge af midler til husleje og øvrige ejendomsudgifter til Folehaven, som tilbageføres.
- 2,4 mio. kr. i mindreudgifter på finansposter i 2022 som følge af midler til grundkapital til Folehaven, som tilbageføres.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

SU1 Merforbrug på specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade

Parterne er enige om at afsætte midler til at imødekomme aktivitetsstigninger og dække forventet merforbrug på specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. på service i 2020, 9,6 mio. kr. i 2021, 5,7 mio. kr. i 2022 og 0,7 mio. kr. i 2023 til køb af døgnophold, køb af ambulante forløb og transportudgifter.

Samtidig etableres et Københavnertilbud for hjemtagning af specialiseret rehabilitering af borgere med erhvervet hjerneskade med midler fra investeringspuljen. Parterne er enige om, at hjemtagningen vil give et bedre tilbud for borgerne tæt på deres bopæl, med høj kvalitet og med bedre sammenhæng i overgangene. Parterne er enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen forelægger en evaluering af Københavnertilbuddets faglige og borgeroplevede kvalitet forud for Budget 2022.

Parterne er enige om, at eventuelt mindreforbrug til lønudgifter i forbindelse med etablering af Københavnertilbuddet skal tilgå kassen.

SU2 Praktikpladsaftalens økonomiske konsekvenser for Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Som følge af en ny praktikpladsaftale er kommunerne forpligtiget til at uddanne flere SOSU-elever. Parterne er enige om at afsætte midler til uddannelse af flere SOSU-elever.

Der afsættes:

- 38,6 mio. kr. på service i 2020, 50,6 mio. kr. i 2021, 59,2 mio. kr. i 2022 og 62,2 mio. kr. i 2023 under Sundheds- og Omsorgsudvalget
- 11,6 mio. kr. på service i 2020, 13,6 mio. kr. i 2021, 15,8 mio. kr. i 2022 og 15,8 mio. kr. i 2023 under Socialudvalget.

Parterne er enige om, at mindreudgifter på området anvendes til at finansiere initiativer til at rekruttere og fastholde elever samt til uddannelse af et antal nye praktikvejledere i driften. Eventuelle yderligere mindreudgifter skal tilbageføres kassen. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen følger halvårligt op på udgifterne til rekruttering og fastholdelse.

SU5 Realisering af Fremtidens Sølund

For at kunne realisere Fremtidens Sølund og imødekomme underkapacitet på plejeboliger er parterne enige om at afsætte midler til øgede nedrivningsomkostninger samt til at etablere øget parkeringskapacitet.

Der afsættes:

- 4,6 mio. kr. på anlæg i 2023 i mindreudgifter vedrørende frikøb af ældreboliger til finansiering.
- 14,5 mio. kr. på anlæg i 2023 og 14,4 mio. kr. på anlæg i 2025 til køb af yderligere 42 offentlige parkeringspladser.
- 25,0 mio. kr. på anlæg i mindreindtægter i 2020 til øgede nedrivningsomkostninger.
- 0,1 mio. kr. på service i 2025 og frem til afledt drift til yderligere 42 offentlige parkeringspladser.
- 3,7 mio. kr. på finansposter i mindreudgifter i 2020 til finansiering.
- 4,6 mio. kr. på finansposter i 2023 til konvertering fra seniorbofællesskaber til ældrebofællesskaber.

Teknik- og Miljøudvalget

TM43 Skattefinansiering af erhvervsaffaldsområdet (afskaffelse af gebyrfinansieringen)

Med Finanslovsaftalen for 2019 har Folketinget afskaffet det lovpligtige erhvervsaffaldsgebyr. Afklaring af statens kompensation til kommunerne som følge af sagen (DUT) er udsat, og parterne er enige om, at der afsættes midler til finansiering af myndighedsopgaven.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. på service i 2020 til finansiering af erhvervsaffaldsområdet.

DUT-kompensation fra staten ventes afklaret i Økonomiaftalen for 2021. Parterne er enige om, at DUT-kompensationen for 2020 tilfalder kassen.

TM37 Lovpligtige udgifter til oprensning af olieforurening

Der er opstået en konkret sag om olieforurening af jorden under et privat haveforeningshus. Parterne er enige om at afsætte midler til den kommunale medfinansiering af oprensning af grundene. Midlerne bliver afsat som en pulje under Økonomiudvalget. Mindreforbrug tilfalder kassen.

Der afsættes:

- 3,5 mio. kr. service i 2020 til oprensning.

TM35b Indtægtstab som følge af nedlagte parkeringspladser

Ved nedlæggelse af parkeringspladser påføres kommunen et indtægtstab, som modsvares af et fald i statens modregning af parkeringsindtægter i kommunens bloktilskud. Parterne er enige om at afsætte kompenserende servicemåltal som følge heraf.

Der afsættes:

- 3,6 mio. kr. i servicemåltal i 2020 og frem som compensation for nedlagte parkeringspladser.
- Mindreudgifter på 2,5 mio. kr. på finansposter fra 2020 og frem som følge af nedregulering af reservationen til modregningen af parkeringsindtægter.

TM56 Bispebjerg Kirkegård - genopbygning af mur

Parterne er enige om, at der afsættes midler til at genopbygge og renovere muren omkring Bispebjerg Kirkegård ud mod Skoleholdervej og Frederiksborgvej.

Der afsættes:

- 3,3 mio. kr. på service i 2020 og 5,6 mio. kr. i 2021 til genopbygning af muren.

TM59 Idéoplæg for omdannelse af Bispeengen

Parterne er enige om at henvise finansiering af idéoplæg for omdannelse af Bispeengen til forhandlingerne om Overførselssagen 2019/2020.

Økonomiudvalget**ØK45 Frigørelse af bygning til plejeboliger og samlokalisering af Hovedstadens Beredskab**

Parterne er enige om at frigøre Hansstedvej 7 i Valby med henblik på at etablere 60-70 plejeboliger. Plejeboligerne finansieres inden for rammerne af Sundheds- og Omsorgsudvalgets Moderniseringsplan 2. Hovedstadens Beredskabs tekniske enheder, der i dag befinder sig på Hansstedvej 7, samlokaliseres med andre enheder på Enghavevej 82-84. Teknik- og Miljøforvaltningens smedeværksted omplaceres fra Enghavevej 82-84 til Kraftværksvej 25.

Der afsættes:

- 3,7 mio. kr. på anlæg i 2020 til samlokalisering af Hovedstadens Beredskabs tekniske enheder på Enghavevej 82-84.
- 4,3 mio. kr. på anlæg i 2020 til omplacering af Teknik- og Miljøforvaltningens smedeværksted fra Enghavevej 82-84 til Kraftværksvej 25.
- 1,3 mio. kr. på service i 2020 og 0,9 mio. kr. årligt fra 2021 og frem som compensation til Hovedstadens Beredskab for øgede huslejudgifter og deraf manglende effektiviseringer.
- 14,0 mio. kr. i finansiering på anlæg i 2024 findes inden for i Økonomiudvalgets ramme.
- I perioden fra Hovedstadens Beredskab fraflytter Hansstedvej, til ejendommen sælges til et alment boligselskab, finansieres tomgangen af salgsreservationsbudgettet.

ØK54 Asbest på Sundholm

I forbindelse med HOFOR's arbejde med at renovere fjernvarmeforsyningen til Sundholm er der fundet asbest i rørisoleringerne. Parterne er enige om at bevillige den nødvendige asbestsanering, så reovering af varmeanlægget kan fortsætte.

Der afsættes:

- 10,0 mio. kr. på anlæg i 2020 til asbestsanering på Sundholm.

ØK59 Vedligeholdelse af Kødbyen

Parterne er enige om at afsætte midler til de sikkerhedsmæssige opgaver i Kødbyen, som skal løses for at sikre området fortsatte anvendelse. En del af finansieringen dækkes via en omprioritering fra tidligere bevilling til helhedsrenovering af Halmtorvet 17B på 31,5 mio. kr.

Der afsættes:

- 22,0 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020, 20,4 mio. kr. i 2021 og 19,1 mio. kr. i 2022 til sikkerhedsmæssige opgaver i Kødbyen, som indebærer risiko for personfare.

Der omprioriteres:

- 31,5 mio. kr. fra helhedsrenovering af Halmtorvet 17B til sikkerhedsmæssige opgaver i Kødbyen, som indebærer risiko for personfare.
- 30,0 mio. kr. fra Økonomiudvalgets budget til vedligehold.

Børne- og ungeområdet

BU13 Musikbygning og udvidelse af Sankt Annæ Gymnasium

Borgerrepræsentationen tiltrådte i 2017 en planlægningsbevilling til udvidelse af Sankt Annæ Gymnasium med et 8. gymnasiespor og traf en principbeslutning om, at udvidelsen dels finansieres af gymnasiets opsparede midler, dels af, at gymnasiet optager et lån i Københavns Kommune. Børne- og Ungdomsforvaltningen har efterfølgende modtaget tilsagn fra en ekstern fond om finansiering af en ny musikbygning, der etableres på gymnasiet i forbindelse med sporudvidelsen med henblik på at fastholde og udvikle gymnasiets musikalske miljø. Parterne er enige om at sikre rammerne, der muliggør både sporudvidelse og etablering af ny musikbygning.

Der afsættes:

- 41,0 mio. kr. samlet i anlægsmåltal i 2020 - 2022 til sporudvidelse og etablering af ny musikbygning.

Finansieringen tilvejebringes via:

- 35,4 mio. kr. samlet i 2019 - 2022 fra opsparede driftsmidler, internt lån og fondsfinansiering.

Det interne lån afdrages og tilbageføres kassen over 10 år fra 2022, og gymnasiets opsparede driftsmidler konverteres til anlægsmidler.

Parterne er samtidig enige om, at 0,2 mio. kr. årligt overføres fra gymnasiets driftsramme til finansiering af service- og vedligehold af nye kvadratmeter, og at dækning for deponering i forbindelse med forlængelse af eksisterende pavilloner anvises på lånerammen. I det omfang, der ikke er tilstrækkelig ledig låneramme i 2019, vil der ske mellemfinansiering over kassen og træk på lånerammen i de følgende år.

BU15 Supplerende budgetmodel på almenundervisning

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Økonomiforvaltningen er enige om en supplerende budgetmodel på det almene undervisningsområde til håndtering af ændringer i dækningsgrader, der ligger ud over den demografiske udvikling. Modellen kompenserer fremadrettet og kan øge eller reducere bevillinger på det almene undervisningsområde afhængigt af aktivitetsudviklingen. Der udarbejdes årligt et budgetnotat til budgetforhandlingerne, hvori compensation eller reduktion for det kommende budgetår beregnes.

Parterne er enige om at afsætte:

- 28,2 mio. kr. på service i 2020 og frem til dækning af stigende dækningsgrader på det almene undervisningsområde, udover den demografiske udvikling.

BU16 Håndtering af specialområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til håndtering af stigningen i antallet af børn, der visiteres til specialtilbud. Midlerne skal dække ændringen i dækningsgrader samt indsatser, der skal bremse væksten af visitationer til specialtilbud.

Parterne er enige om, at der afsættes:

- 135,5 mio. kr. på service i 2020 og frem til at dække stigningen i andelen af børn, der er visiteret til specialundervisningstilbud.
- 26,5 mio. kr. på service i 2020-2023 til en faglig indsatsplan, der skal bremse væksten i andelen, der visiteres til specialtilbud.

Indsatsplanen besluttet i Børne- og Ungdomsudvalget og skal kombinere et kompetenceløft i folkeskolen med klare forventninger til andelen af elever, som skolerne visiterer til specialtilbud, samt indeholde en gennemgang af tilbudsvifte og takster.

BU18 Gymnasieafdeling på Europaskolen

Europaskolens gymnasieafdeling åbner med skoleåret 2020/2021. Parterne er enige om, at der skal sikres en bæredygtig økonomi for den europæiske studentereksamen, der som konsekvens af specifikke krav fra EU er dyrere at drive end et almindeligt dansk gymnasium. Børne- og Ungdomsforvaltningen er i dialog med Børne- og Undervisningsministeriet om en varig løsning. I det omfang, at en hensigtsmæssig løsning forudsætter bidrag fra Københavns Kommune, er parterne enige om, at finansiering i 2020 sker via puljen til uforudsete udgifter. Status på forhandlingerne med staten med henblik på varig finansiering gives til Budget 2021.

BU59 Videreførelse af højere normering i vuggestuer

I Budget 2016 blev der tildelt 45 mio. kr. i 2016 og 35 mio. kr. i 2017-19 til højere normering i vuggestuer. Parterne er enige om at videreføre bevillingen til normeringer fra 2020 og frem.

Der afsættes:

- 37,9 mio. kr. i 2020 og frem på service til højere normering i vuggestuer.

Tilbagerulning af besparelse på pladsprisen på 0-2 års området

I Overførselssagen 2018/2019 vedtog man at afsætte midler til at tilbagerulle besparelsen på 0-2 årsområdet i 2019. Parterne er enige om at afsætte midler til 0-2 årsområdet.

Der afsættes:

- 13,4 mio. kr. på service i 2020 og frem til 0-2 års området.

BU37 Renovering af bådebro for Sejlklubben Damhussøen under Fritidscenter Vanløse

For at Sejlklubben Damhussøen under Fritidscenter Vanløse igen kan tilbyde sejlsport, er parterne enige om at afsætte midler til at renovere Sejlklubbens bådebro og pontonbro.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på anlæg i 2020 til renovering af bådebro og pontonbro.

BU34 Driftsmidler til skolehave på Ellebjerg skole

Som en del af Madkvalitetsaftalen i 2016 blev der afsat midler til et toårigt pilotprojekt med reetablering af skolehaven på Ellebjerg Skole. Budgetparterne er enige om at afsætte midler til fortsat drift af skolehaven på Ellebjerg Skole, så eleverne fortsat har mulighed for at lære og opnå både praktisk og teoretisk viden om haver, natur, miljø og mad mv. Skolehaveretilbuddet gøres til en permanent del af Ellebjerg Skoles indskolingsforløb.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2020-2023 til drift af skolehave på Ellebjerg Skole inkl. ansættelse af skolehaveundervisere og udgifter til materialer.

BU23 Musiktilbud til skolebørn i København

Parterne er enige om, at børn i folkeskolen i København modtager et musiktilbud som supplement til skolens almindelige musikundervisning. Musiktilbuddene vil være forskellige - fra kortere skolekoncerter for en hel årgang til et længere workshop-forløb for én klasse.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2020 og 1,0 mio. kr. årligt i 2021-2023 til forløb svarende til 128 klasser til koncert, 20 korte forløb, 20 mellemforløb og 20 lange forløb samt transport.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og 0,2 mio. kr. årligt i 2021-2023 til projektledelse i Børne- og Ungdomsforvaltningen med henblik på at koordinere, kvalificere, afholde møder med musikudbydere og vedligeholdelse af digital platform.

BU52 Videreførelse og udvidelse af projektet Normstormerne

Parterne er enige om at videreføre projektet Normstormerne, hvor ung-til-ynge-undervisere sætter fokus på køn, seksualitet og handlemuligheder mod diskrimination i de københavnske folkeskoler. Projektet udvides til at omfatte elever i indskoling og på mellemtrin samt til at udbyde kurser for lærere og andre fagpersoner på skolerne og medarbejdere i dagtilbud.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. på service i 2020, 1,9 mio. kr. i 2021, 2,3 mio. kr. i 2022 og 2,0 mio. kr. i 2023 til undervisning.

Socialområdet

SO9 Modernisering af Herbergscentret på Sundholm

Som del af moderniseringsplanen er der behov for at renovere Herbergscentret på Sundholm. Parterne er enige om at afsætte midler til renoveringen.

Der afsættes:

- 118,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2019-2023 til modernisering og køb af erstatningspladser.

Derudover er parterne enige om, at der indgår 10,6 mio. kr. på anlæg i 2022 i finansieringen fra flytning af 8 plejepladser på Forchhammersvej, således at de samlede udgifter til projektet er 129,1 mio. kr.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen vil fortsætte screeningen af genhusningsmuligheder, og hvis der opstår en genhusningsløsning, vil midler til køb af erstatningspladser også kunne anvendes til dette formål. Såfremt genhusningen derudover kræver finansiering, bringes dette op ved Overførselssagen 2019/2020 eller Budget 2021.

SO10 Anlægsrådmåltal til genhusning af Mændenes Hjem

Helhedsrenoveringen af Mændenes Hjem finansieres af den A.P. Møllerske Støttefond, Aage og Johanne Louis-Hansens Fond samt Augustinusfonden. Ved Overførselssagen 2018-19 blev der afsat midler til genhusning i forbindelse med renoveringen. Parterne er enige om at afsætte anlægsrådmåltal til genhusning i forbindelse med renoveringen.

Der afsættes:

- 1,9 mio. i anlægsrådmåltal i 2020 og 1,3 mio. i 2021 til genhusning af Mændenes Hjem. Midlerne fremrykkes fra 2023.

SO11.1 Renovering af dagtilbuddet Horisonten og botilbuddet Pallevej

Parterne er enige om at afsætte midler til nødvendig renovering og modernisering af dagtilbuddet Horisonten og botilbuddet Pallevej som led i moderniseringsplanen på socialområdet.

Der afsættes:

- 93,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til renovering og genhusning af dagtilbuddet Horisonten og botilbuddet Pallevej.
- 0,8 mio. kr. på service i 2021 og 0,6 mio. kr. i 2022 til genhusning ifm. renoveringen.

SO11.2 Planlægningsbevilling til modernisering og renovering af Jacob Michaelsens Minde

Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling for renovering og modernisering af dag- og døgnbehandlingsinstitutionen Jacob Michaelsens Minde som led i moderniseringsplanen på socialområdet.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på anlæg i 2020 til en planlægningsbevilling.

SO11.3 Anlægsmåltal til etablering af botilbud på Smedestræde til unge med udviklingshæmning

Byggeprojektet af botilbuddet Smedestræde er etableringsklart, og parterne er enige om at fremrykke anlægsmåltal til byggeriet.

Der afsættes:

- 34,0 mio. i anlægsmåltal i 2020 og 30,2 mio. kr. i 2021 til eksekvering af botilbuddet på Smedestræde. Midlerne fremrykkes fra 2022.

SO76 Fastholdelse af serviceniveau på handicapområdet

Socialudvalget vedtog den 23. februar 2019 nye kvalitetsstandarder på handicapområdet. Parterne er enige om at afsætte midler til at fastholde de tidligere serviceniveauer vedrørende socialpædagogisk støtte, dagtilbud og midlertidige og længerevarende botilbud for at skabe sikkerhed for brugerne og pårørende.

Der afsættes:

- 15,3 mio. kr. på service i 2020 og 15,6 mio. kr. i 2021 og frem til at fastholde serviceniveauet på handicapområdet i de nye kvalitetsstandarder.

SO12.1 Håndtering af et stigende antal underretninger

Socialforvaltningen modtager et stigende antal underretninger om børn og unge, og Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen er enige om en supplerende budgetmodel på det stigende antal underretninger.

Parterne er enige om at afsætte midler til at finansiere afledte foranstaltninger og sagsbehandlingsudgifter som følge af stigningen i antallet af underretninger.

Der afsættes:

- 10,0 mio. kr. på service i 2020, 25,3 mio. kr. i 2021, 25,6 mio. kr. i 2022 og 25,9 mio. kr. i 2023 og frem til foranstaltninger og sagsbehandling vedrørende underretninger.

Parterne er enige om, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen følger udviklingen i underretninger og foranstaltninger. Såfremt der sker ændringer, som afviger fra forudsætningerne i budgetmodellen, kan mer- og mindreudgifter indgå i kommende budgetforhandling.

SO12.2 Handleplan for styrket indsats på det udsatte børne- og ungeområde

Parterne er enige om at afsætte midler til en handleplan for en styrket forebyggende indsats på det udsatte børne- og ungeområde gennem investering i evidensbaserede forebyggende indsatser, øget brug af forstærket familiepleje og adoption samt sagsbehandlernes ressourcer. Med investeringen forventer Socialforvaltningen, at det vil være muligt at fastholde endnu flere børn og unge i hjemmet og at muliggøre et fortsat fald i anbringelsesfrekvensen.

Der afsættes:

- 25,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til handleplanen.

SO15.3 Supplerende budgetmodel på handicapområdet

Som følge af en udvikling i støtte- og plejebehovet blandt borgere med handicap på botilbud er parterne enige om at afsætte midler til handicapområdet.

Der afsættes:

- 4,5 mio. kr. på service i 2020 og frem vedrørende den supplerende budgetmodel.

Parterne er enige om, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen fortsætter samarbejdet omkring kvalificeringen af den supplerende budgetmodel.

SO26 Videreførelse af aktivitets- og samværstilbuddet Clean House 2.0

Parterne er enige om at afsætte midler til videreførelse af Clean House 2.0, som tilbyder støtte og samvær til borgere, der har afsluttet deres misbrugsbehandling og har brug for et stærkt fællesskab for at komme videre.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til at videreføre Clean House 2.0.

SO33 Café Klare

Café Klare er en natcafé for hjemløse kvinder. Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre bevillingen til drift af natcaféen samt udvide åbningstiden.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. årligt på service i 2020 og frem til forlængelse af grundbevillingen til Café Klare.
- 0,4 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til udvidet åbningstid.

SO36 Videreførelse af projekt "Sammen om Bellahøj"

Parterne er enige om at videreføre projektet "Sammen om Bellahøj", som har fokus på at styrke koordineringen i det udsatte boligområde, Bellahøjhusene.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til projektet "Sammen om Bellahøj".

SO45 Gang i Gaden

Gang i Gaden er et værested for udsatte mænd og kvinder på Vesterbro. Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre bevillingen til værestedet.

Der afsættes:

- 1,3 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til værestedet Gang i Gaden.

SO28 Sikring af adgang til nødovernatningstilbud for hjemløse

Parterne er enige om at sikre hjemløses adgang til nødovernatningstilbud i vintermånederne. Der afsættes midler til en §18 særpulje, hvorfra der kan søges om finansiering af overnatningspladser, samt målgruppens viden herom og transport dertil.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til finansiering af overnatningspladser til hjemløse i vintermånederne.

SO56 Øget bevilling til Reden København

Reden København er et tilbud til kvinder over 18 år med misbrugs- og/eller prostitutionserfaring. Parterne er enige om at afsætte midler til at finansiere en styrkelse af Reden Københavns helhedsorienterede indsats, der tidligere har været finansieret af satspuljemidler.

Der afsættes:

- 2,1 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til styrket helhedsorienteret indsats i Reden København.

SO61 Herfra og videre - Projekt Igen-Igen

Christianias beboerrådgivning, Herfra og videre, har fra modtaget midler til at styrke eksisterende identitetsskabende aktiviteter for kriminalitetstruede unge. Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre den styrkede indsats.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. årligt i 2020-2021 til at styrke identitetsskabende aktiviteter for kriminalitetstruede unge.

Indsatser i de syv udsatte boligområder

ØK41 Et markant løft af byens syv udsatte boligområder

Parterne er enige om at igangsætte en række initiativer for at få byens udsatte boligområder af statens 'ghettoliste' og sikre en positiv udvikling i områderne. Parterne er enige om, at ingen københavnske boligområder skal være på statens ghettoliste eller liste over udsatte boligområder i 2030. Initiativerne er afgørende skridt, men der er tale om en længe-revarende indsats.

Parterne noterer sig, at initiativerne bidrager til at opfylde målene i *Københavnmodellen for arbejdet med udsatte boligområder*, som Borgerrepræsentationen og de almene boligorganisationer i BL 1. kreds er enige om.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. på service i 2020 og 1,8 mio. kr. i 2021 til en supplerende beskæftigelsesindsatsen Flere Skal Med 2 med et særligt fokus til boligområderne på statens ghettoliste (BI39).
- 4,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 og 0,2 mio. kr. årligt på overførsler i 2020-2023 til en beskæftigelsesindsats målrettet ægtefælleforsørgede i de udsatte boligområder (BI13).
- 3,4 mio. kr. på service i 2020 og 3,3 mio. kr. årligt i 2021-2023 til kriminalitetsforebyggende forløb for udsatte unge fra de syv udsatte boligområde (SO73).
- 1,2 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til nye sociale partnerskaber i de udsatte boligområder (KF12).
- 1,2 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 og 1,3 mio. kr. årligt i 2022-2023 til at få flere børn fra udsatte boligområder aktive i idrætsforeninger (SU6).

Parterne er enige om, at der ikke skal blive færre almene boliger i København som led i arbejdet med at løfte de udsatte boligområder.

Der afsættes:

- 52,0 mio. kr. på finansposter i 2020 til grundkapital til erstatningsboliger for frasalg af boliger i Mjølnerparken (TM103).
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og 0,2 mio. kr. i 2023 og frem i afledt drift (TM103).

Parterne er enige om, at daginstitutioner skal fastholdes i alle udsatte boligområder. Hvis ansøgningen om dispensation fra 30 pct.-loftet for nyindskrivninger i daginstitutioner afvises af Børne- og Undervisningsministeriet, eller kun delvist imødekommes, skal der i Overførselssagen 2019-2020 afsættes midler til at sikre, at der fortsat kan opretholdes daginstitutioner i Tingbjerg, når det nye lovgivningsmæssige krav om, at der maksimalt må nyindskrives 30 pct. børn fra udsatte boligområder i en daginstitution, træder i kraft pr. 1. januar 2020. Opnås der ikke eller kun delvis dispensation, vil der blive behov for erstatningskapacitet uden for Tingbjerg og flere personaleressourcer i institutioner, der skal tage imod børnene. Ligeledes vil eksisterende institutioner i Tingbjerg skulle omlægges til fx udflyttersteder for daginstitutioner fra andre dele af byen.

Der afsættes:

- 3,7 mio. kr. på service i 2020 og 3,1 mio. kr. årligt i 2021-2023 til styrket ledelseskraft i et kvalitetsløft af dagtilbuddene i Tingbjerg (BU20).
- 5,8 mio. kr. på anlæg i 2020 til acceptable fysiske rammer som en del af et kvalitetsløft af dagtilbuddene i Tingbjerg (BU20).

Parterne er enige om at udvikle infrastrukturen og styrke sammenhængen i de syv områder.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020 og 1,8 mio. kr. i anlægsmåltal i 2021 til udarbejdelse af kvarterplaner for to nye områdefornyelser i Bispeparken og Aldersrogade (Sigynsgade). Midlerne fremrykkes fra 2023. (TM104)
- 25,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til infrastrukturelt løft af Gadelandet (TM3a).
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og 0,4 mio. kr. i 2023 og frem i afledt drift til cykelstier på Gadelandet (TM3a).

Der er enighed mellem parterne om, at indsatser for at løfte sundheden blandt beboerne i de udsatte boligområder i samarbejde med boligselskaber og øvrige interessenter skal indgå i forhandlingerne om Overførselssagen 2019/2020. Det må ikke være dårligt helbred og mistrivsel, der spænder ben for, at man kan tage aktivt del i samfundet. Det betyder, at vi skal sikre målrettet støtte til dem, som allerede er ramt af sygdom, og at vi i fællesskab skal skabe de bedste forudsætninger for at leve sundt og godt i de udsatte områder, og for at borgere uden for arbejdsmarkedet kan komme i job eller uddannelse. Derfor er parterne enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og evt. øvrige relevante forvaltninger skal udvikle forslag til sådanne indsatser.

For at sikre bedre lægedækning – blandt andet i de udsatte boligområder – og flere offentlige funktioner i Mjølnerparken er parterne enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og boligorganisationen Bo-Vita skal arbejde for, at der etableres en klinik for alment praktiserende læger i Mjølnerparken/Hothers Plads. Såfremt der viser sig behov for kommunal medfinansiering til at etablere klinikken, er der enighed mellem parterne om, at dette henvises til kommende budgetforhandlinger.

Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen skal arbejde videre med at kvalificere et forslag om etablering af en bemandet legeplads i Tingbjerg frem mod kommende budgetforhandlinger, og at muligheden for en bemandet legeplads skal indarbejdes i arbejdet med lokalplaner for området. Herudover skal muligheden for samspil organisatorisk eller geografisk med fritidscenteret Bondegården afsøges.

Parterne noterer sig, at Borgerrepræsentationen skal træffe beslutning om kriterier for privat udlejning i udsatte boligområder og er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod Overførselssagen 2019-2020 udarbejder et budgetnotat med vurdering af behovet for finansiering til tilsyn og administration ved privat udlejning i udsatte boligområder.

Parterne er endvidere enige om at realisere helhedsplanen for Bystævneparken som indgår i byudviklingsstrategi for Tingbjerg-Husum.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2020 og 1,5 mio. kr. i 2021 til lovforberedende undersøgelser med henblik på anlæg af vejforbindelse på tværs af Vestvolden mellem Tingbjerg og Bystævneparken (ØK26).
- 87,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2026 til arealudvikling af Bystævneparken, herunder sikker p-løsning for plejehjemmet (ØK35a).
- 134,3 mio. kr. i indtægter samlet på anlæg i 2023-2026 fra indtægter på arealudviklingen og salg af byggeretter i Bystævneparken (ØK35a).
- 0,3 mio. kr. på service i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021, 0,6 mio. kr. i 2022 og, 0,5 mio. kr. i 2023 og frem til driftsudgifter forbundet med arealudviklingen i Bystævneparken (ØK35a).
- 1,5 mio. kr. årligt i mindreudgifter på service i 2020-2022 fra afsatte midler i Budget 2018 til reservationsleje mv. til arealudviklingen af Bystævneparken (ØK35a).
- 173,4 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2025 til omlokalisering af Botilbuddet Rønnebo fra Bystævneparken til Ryparken (ØK35b) (alternativt scenarie).
- 0,2 mio. kr. på service i 2019, 0,6 mio. kr. i 2020, 3,0 mio. kr. i 2021, 3,9 mio. kr. i 2022, 2,9 mio. kr. i 2023, 4,0 mio. kr. i 2024, 2,6 mio. kr. i 2025 og 2,0 mio. kr. i 2026 og frem til nedskrivelse af KEIDs indtægtskrav og øvrige driftsudgifter til omlokalisering af Botilbuddet Rønnebo fra Bystævneparken til Ryparken (ØK35b) (Alternativt scenarie).
- 4,2 mio. kr. årligt i mindreudgifter på service i 2019-2022 fra afsatte midler i Budget 2018 til reservationsleje mv. i forbindelse med omlokalisering af Botilbuddet Rønnebo fra Bystævneparken til Ryparken (ØK35b) (Alternativt scenarie).

Sikker by - pakke

ØK19 Sikker By indsats

Parterne er enige om, at København fortsat skal være en tryk og sikker by at bo og færdes i. Derfor afsættes midler til at videreføre forebyggende og akutte indsatser under Sikker By strategien.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. på service i 2020 til Sikker By akutpulje (ØK20).
- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til Sikker By akutpulje (ØK20).
- 0,5 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til Københavns Tryghedsundersøgelse (ØK21).
- 4,4 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til Exitprogrammet (SO64).
- 3,3 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til en matrikelløs 18+ indsats ved Husum/Voldparken (SO78).
- 3,6 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til 18+ Center Crossroads i Tingbjerg (SO65).
- 3,3 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 Green Teams i udsatte byområder (TM17)
- 4,4 mio. kr. på service årligt i 2020-2023 til indsats mod radikalisering og ekstremisme (BI40).

Teknik- og Miljøområdet

TM69 Flytning og genetablering af Dragespringvandet

Der er opnået fondsstøtte for en del af udgifterne til flytning og genetablering af Dragespringvandet. Parterne er enige om, at der afsættes midler til at flytte Dragespringvandet til en mere central placering på Rådhuspladsen og til at genetablere den oprindelige ydre kumme.

Der afsættes:

- 11,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til flytning af Dragespringvandet.
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift.
- 0,7 mio. kr. årligt på finansposter i 2020 og 2021 til betaling af fondsmoms.

TM3c Supercykelstier

Supercykelstier styrker pendling på længere ture og på tværs af kommunegrænser. Vejdirektoratet har givet tilsagn om støtte fra *Pulje til fremme af cyklisme* til anlægstiltag på Avedørreruten og Ørestadsruten. Parterne er enige om at afsætte midler til forbedring og færdiggørelse af Avedørreruten og Ørestadsruten.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på anlæg i 2020, 8,3 mio. kr. i 2021, 4,1 mio. kr. i 2022 og 1,1 mio. kr. i 2023 til anlæg af de to supercykelstier.
- 0,2 mio. kr. på service i 2021 og 0,6 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift.

TM102 Prioritering af anlægsmåltal til anlæg på Østre Gasværk

Parterne er enige om, at der afsættes anlægsmåltal til at etablere de nødvendige anlæg for ibrugtagning af skøjtehal, opførelse af plejecenter og udbud af byggegrunde på Østre Gasværksgrunden.

Der afsættes:

- 18,0 mio. kr. i anlægsmåltal i 2020 og 6,4 mio. kr. i anlægsmåltal i 2021. Midlerne fremrykkes fra 2023.
- 0,1 mio. kr. på service i 2020 og 0,3 mio. kr. 2021 og frem.

ØK25 Busterminal ved Dybbølsbro

Der er behov for at skabe bedre forhold for busserne og deres kunder i København. Parterne er enige om at medfinansiere op til 50 procent af anlæg af en busterminal ved Dybbølsbro Station, forudsat mindst 50 procent statslig medfinansiering. Vejdirektoratet forventes at være bygherre, mens Københavns Kommune herefter vil overtage busterminalen og driften heraf via Trafikselskabet Movia. Busterminalen skal driftsmæssigt hvile i sig selv, men parterne er enige om at afsætte en buffer til at håndtere eventuelle driftsunderskud.

Der afsættes:

- 38,0 mio. kr. på anlæg i 2020-2022 som 50 procent kommunal medfinansiering af busterminal ved Dybbølsbro Station.
- 0,9 mio. kr. på service i 2022 og frem til dækning af eventuelle driftsunderskud på busterminalen.

Parterne er enige om at give Økonomiforvaltningen mandat til at indgå aftale med staten om etablering af busterminalen, herunder den statslige medfinansiering, med udgangspunkt i fase 2-undersøgelsens model 3 eller 2. Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen kan påbegynde det nødvendige myndighedsarbejde.

Cykelpakke med sikre skoleveje

Med budget 2020 ønsker parterne at fortsætte det høje ambitionsniveau, når det kommer til investeringer i cykelinfrastrukturen. Det skal være nemmere og mere sikkert at cykle i København, hvilket sikres med aftalen. Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på service i 2020, 0,5 mio. kr. i 2021, 0,5 mio. kr. i 2022 og 0,1 mio. kr. i 2023 til håndtering af efterladte cykler (TM6).
- 10,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til cykelsti på den nordlige del af Strandboulevarden (TM10).
- 0,1 mio. kr. på service i 2023 og frem til afledt drift til cykelsti på den nordlige del af Strandboulevarden (TM10).
- 5,2 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2023 til pulje til tilkøb af cykelforbedringer i forbindelse med klimatilpasningsprojekter (TM96).
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift (TM96).
- 9,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til ny cykelstiforbindelse i Kulbaneparken (TM16).
- 0,2 mio. kr. på service i 2023 og frem til afledt drift (TM16).
- 20,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til cykelstier på Valby Langgade (TM89).
- 0,2 mio. kr. på service i 2021, og 0,3 mio. kr. 2022 og frem til afledt drift (TM89).
- 0,2 mio. kr. i servicemåltal i 2021 og frem som kompensation for nedlagte parkeringspladser på Valby Langgade (TM89).
- Mindreudgifter på 0,1 mio. kr. på finansposter fra 2022 og frem som følge af nedregulering af reservationen til modregningen af parkeringsindtægter (TM89).

- 2,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2021-2022 til cykelsti på Enghavevej (TM125).
- 10,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til Sikre skoleveje (TM3f).
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og frem til afledt drift (TM3f).
- 0,3 mio. kr. på service i 2020 og 0,2 mio. kr. i 2021 til fortsættelse af Sikker Cykelby kampagnen (TM3f).
- 26,7 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2023 til sikker skolevej på Backersvej ved Skolen ved Sundet (TM155).
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og 0,2 mio. kr. fra 2023 og frem til afledt drift (TM155).
- 1,0 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til dispositionsforslag for øget cykelkapacitet på Torvegade (TM3b).
- 3,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til anlæg af cykelparkering ved trafikknudepunkter (TM3d).
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og frem til afledt drift (TM3d).
- 0,6 mio. kr. på service i 2020 til at udarbejde en trafikanalyse af cykelforholdene ved Inderhavnsbroen (TM126).
- 1,0 mio. kr. på service i 2020 til at udarbejde en foranalyse om mulighederne for en cykel- og gangbro fra Tegllholmen til Amager Fælled (TM145).
- 1,0 mio. kr. på service i 2020 til færdiggørelse af helhedsplan og borgerinddragelsesproces ved Istedgade (TM159).
- 0,7 mio. kr. på service i 2020 til en foranalyse af forbedrede forhold for cyklister på Nygårdsvej (TM77).
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til en foranalyse af en mere sikker og tryk skolevej til og fra Ålholm Skole og de omkringliggende fritidsinstitutioner. (TM87).
- 1,6 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2021 til forbedret trafiksikkerhed Kalvebod Fælled Skole (TM133).

Parterne er enige om at se på trafiksikkerheden for cyklister og fodgængere i krydset Kalkbrænderihavnsvej/Sundkrogsgade/Vordingborggade. Parterne afventer genåbningen af Århusgade primo 2020, hvorefter Teknik- og Miljøforvaltningen overvåger den trafikale situation og fremlægger løsningsforslag til Budget 2021, såfremt der er et behov for at forbedre trafiksikkerheden i krydset (TM174).

Parterne er endvidere enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal gå i dialog med bygherre for at afdække mulighederne for ekstern finansiering af cykel- og gangforbindelser mellem Grønttorvet og F. L. Smidth-området. Parterne er endvidere enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen skal afdække mulighederne for statslig og/eller privat medfinansiering til anlæg af cykel og gangbro mellem Tegllholmen til Amager Fælled.

TM132 Indsats for reduktion af turistbusser ved Amalienborg

Parterne noterer sig, at der er store udfordringer med turistbusser omkring Amalienborg og i Toldbodgade i turistsæsonen. Parterne er enige om, at det frem mod Overførselssagen 2019/2020 skal undersøges, hvordan antallet af turistbusser kan reduceres markant i dette område. Det kan ske ved en kombination af fx forbud mod parkering og standsning af turistbusser og anvisning af alternative parkeringsmuligheder for turistbusserne, fx ved Esplanaden, Grønningen og Østerport Station.

TM111 Fleksibelt byrum og mødested på Lundehustorvet

Parterne er enige om at afsætte midler til videre projektering og anlæg af det tidligere skitserede projekt for Lundehustorvet.

Der afsættes:

- 11,5 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2023 til videre projektering og anlæg af projektet på Lundehustorvet.
- 0,5 mio. kr. på service i 2023 og frem til afledt drift.

TM32a Nedbringelse af sagsbehandlingstid på byggesagsområdet

Parterne er enige om at afsætte midler til at nedbringe sagsbehandlingstiden på byggesagsområdet. Der afsættes ligeledes midler i 2020 at investere i et kompetenceløft af byggesagsbehandlerne samt et løft til håndtering af den stigende sagsmængde.

Der afsættes:

- 13,0 mio. kr. på service i 2020, 7,5 mio. kr. i 2021 og 3,0 mio. kr. årligt i 2022 og frem til nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen udarbejder i 2023 en budgetanalyse af området, der bl.a. skal afdække om driften er bragt i balance, og om sagsbehandlingen drives effektivt.

TM128/TM129 Lyngsies Plads og Basargrunden ved Nørrebro Station

Parterne er enige om at afsætte midler til at skabe et tryggere byrum i området omkring Nørrebro Station og Lyngsies Plads samt at etablere et byrum på Basargrunden.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til anlæg og projektering af belysning på Lyngsies Plads.
- 0,1 mio. kr. på service i 2021 og frem til afledt drift af belysning på Lyngsies Plads.
- 4,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2025 til byrum på Basargrunden.
- 0,1 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift vedrørende Basargrunden.

TM8 Frederiksborgvej - trafikale forbedringer

Parterne er enige om at afsætte midler til trafikale forbedringer af Frederiksborgvej mellem Rentemestervej og Tagensvej.

Der afsættes:

- 6,3 mio. kr. på samlet på anlæg i 2020-2021 til trafikale forbedringer.
- 0,2 mio. kr. på service i 2022 og frem til afledt drift.

TM55c Fra gråt til grønt - nye grønne forbindelser og øget kvalitet af grønne områder

Parterne ønsker, at alle københavnere har let adgang til attraktive grønne områder og byrum. Der er i dag områder i København, som trænger til mere natur og grønne åndehuller. Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen til budget 2021 fremlægger en arealplan for grønne områder, som indeholder forslag til at øge beplantningen i offentlige byrum, hvor der i dag er overvejende asfalt, fliser eller anden belægning på arealerne.

TM135 Intern håndtering af ophør og genberegninger af takster i 2020

Teknik- og Miljøforvaltningen har gennemført en takst- og budgetanalyse og genberegnet alle forvaltningens takster. Forvaltningen vil som følge heraf opkræve 104 færre takster fra 2020. Indtægtstab i 2020 håndteres delvist gennem omdisponering af mindreforbrug i 2020 på 10,4 mio. kr. fra bevillingen *Byfornyelse, ydelsesstøtte*.

TM35a Parkering - Ændret adfærd på parkeringsområdet

Teknik- og Miljøforvaltningen har i samarbejde med Økonomiforvaltningen analyseret indtægts- og aktivitetsniveauet for betalingsparkering i 2020 og frem. Analysen viser, at aktivitetsniveau og -mønstre har ændret sig væsentligt, og at der er en ubalance mellem forventede indtægter og indtægtsbudgettet. Parterne er enige om at afsætte midler til håndtering af ubalancen.

Der afsættes:

- 10,8 mio. kr. i servicemåltal fra 2020 og frem til håndtering af indtægtsudfordringen.
- 7,5 mio. kr. i finansiering fra 2020 og frem til finansieringsudfordringen.

Parterne er enige om, at der er behov for en ny budgetmodel på området. Den nuværende budgetmodel justeres, så indtægtsniveauet for betalingsparkering fastlægges i forbindelse med augustindstillingen med udgangspunkt af det realiserede aktivitetsniveau i det foregående regnskabsår.

TM86 Bæredygtighedsværktøj til lokalplaner

Parterne er enige om at afsætte midler til at udvikle et bæredygtighedsværktøj til lokalplanprocessen. Et bæredygtighedsværktøj kan være med til at tydeliggøre og forvalte Københavns Kommunes planer, politikker og strategier for både miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. på service i 2020, 0,4 mio. kr. i 2021-2023 til at udvikle et bæredygtighedsværktøj (TM86).

TM41/TM131 Analyse af biltrafikken i Indre By og brokvartererne

Parterne er enige om at afsætte midler til analyse af udfordringer og muligheder for reduktion af biltrafik i metropolzonen, Indre By og brokvartererne.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020 til analyse af biltrafikken

TM71 Bilfri områder i byudviklingsområderne - vejledningsindsats

Parterne er enige om at opbygge og igangsætte en vejledningsindsats rettet mod bygherrer og developere i byudviklingsområderne, som kan styrke klimavenlige og CO₂-reducerende mobilitetstiltag for at understøtte, at flere bygherrer vil skabe bilfrie byområder.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. på service i 2020 og 0,2 mio. kr. i 2021-2023 til vejledningsindsats.

TM177 Forhøjelse af pris på beboerlicens

Parterne er enige om at differentiere prisen på beboerlicenser efter bilernes miljøbelastning fra 1. april 2020.

Prisen differentieres med følgende takster i 2020, *jf. tabel 1*.

Tabel 1	Pris pr. beboerlicens pr. år jf. takstkatalog for 2020 (kr.)	Ny pris beboerlicens i 2020 pr. år (kr.)
Energiklasse (kilometer pr. liter)		
Elbil, brintbil og elmotorcykler	100	200
Benzin >34,3-20,0 / Diesel >38,6-22,5	300	1.000
Benzin 19,9-18,2 / Diesel 22,4-20,5 og Benzin 18,1-15,4 / Diesel 20,4-17,3	1.050	2.000
Benzin 15,3-0,1 / Diesel 17,2-0,1	2.034	4.000
Beboerlicens, forbrug ikke registreret	1.000	2.000

Der frigøres:

- 40,3 mio. kr. i servicemåltal i 2020 og 53,8 mio. kr. i 2021 og frem som følge af forhøjelse af pris på beboerlicens.
- 12,1 mio. kr. i 2020 og 16,1 mio. kr. i 2021 og frem i finansiering.

TM42 Reducerede indtægter på containerområdet

Teknik- og Miljøforvaltningen har reduceret containertaksten i overensstemmelse med vejlovens krav om, at der udelukkende kan indregnes direkte og indirekte omkostninger i relation til området. Parterne er enige om at afsætte midler til delvis håndtering indtægtsudfordringen vedrørende containerafgifter i 2020.

Der afsættes

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 til indtægtsudfordring vedrørende containerafgifter.

Udmøntning af puljen til genopretning af vejinfrastruktur

For at forhindre yderligere nedslidning blev der med Indkaldelsescirkulæret for budget 2020 indarbejdet en pulje svarende til den årlige skønnede nedslidning af veje og broer. Puljen udgør 164,2 mio. kr.

Parterne er enige om at udmønte puljen til genopretning af byens vejbaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer og signalanlæg. Vedligeholdelsesindsatsen skal genoprette forholdene på strækningerne til oprindelig standard. Midlerne udmøntes til Teknik- og Miljøudvalget som en samlet bevilling på anlæg i 2023.

Klima- og miljøpakke

TM30 Stormflodssikring af København

Højvande fra syd udgør den største risiko for stormflod for København, og risikoen forventes at stige. Hvidovre og Københavns Kommune har sammen ansøgt om støtte hos det nye partnerskab mellem Realdania og Miljø- og Fødevarerministeriet, *Byerne og det stigende havvand*. Støtten forudsætter kommunal medfinansiering. Parterne er enige om at afsætte finansiering til at konkretisere forslag til stormflodssikringen mod syd.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. på service i 2020 til konkretisering af stormflodstiltag mod syd.

TM76 Skærpelse af kravene i miljøzonen

Borgerrepræsentationen har besluttet, at kravene i den eksisterende miljøzone fra d. 1. juli 2020 skærpes med nye emissionskrav til lastbiler, busser og varebiler. Parterne er enige om, at der afsættes midler til skiltning og information samt eftermontering og vedligehold af partikelfiltre på Københavns Kommunes egne køretøjer.

Der afsættes:

- 11,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2025 til skiltning af miljøzonen og udskiftning af partikelfiltre på kommunens egne køretøjer
- 0,2 mio. kr. på service i 2019, 3,7 mio. kr. i 2020, 1,7 mio. kr. i 2021, 1,8 mio. kr. i 2022, 1,2 mio. kr. i 2023, 1,3 mio. kr. i 2024, 1,8 mio. kr. i 2025, 0,6 mio. kr. i 2026 og 0,4 mio. kr. i 2027 til information om miljøzonen og vedligehold af egne partikelfiltre.

ØK77 KBH 2025 Klimaplanen

Københavns Kommune er godt på vej til at nå ambitionen om at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025. Fra 2005 - 2017 har København reduceret CO₂ udledningen med 42 pct. samtidig med, at antallet af københavnere er steget med 26 pct. Der skal igangsættes tiltag, som kan reducere udledningen med yderligere 200.000 ton CO₂, før målet er nået. Teknik- og Miljøforvaltningen har i samarbejde med Økonomiforvaltningen udarbejdet et initiativkatalog med en række forslag, der kan få København det sidste stykke over målstregen og sikre CO₂ neutralitet i 2025.

Parterne støtter op om, at der arbejdes videre med tiltagene i initiativkataloget frem mod Klimaplanens Roadmap for 2021-2025, som skal behandles politisk medio 2020 med henblik på at indgå i forhandlingerne om Budget 2021. Initiativkataloget indeholder følgende indsatser, som kvalificeres yderligere frem mod Roadmap 2021-2025.

1. Udvidelse af vindmølleindsatsen

Klimaplanen har i dag som mål, at der skal produceres 460 MW fra vedvarende energikilder. Målsætningen på 460 MW er inden for rækkevidde under forudsætning af, at HOFOR opfører to planlagte vindmølleprojekter i Øresund. Med denne forudsætning vurderer forvaltningerne, at målsætningen kan sættes op med yderligere 100 MW til samlet 560 MW frem mod udgangen af 2025.

2. Pilotforsøg med anvendelse af carbon capture

Amager Ressourcecenters (ARC) bestyrelse har besluttet at igangsætte de indledende undersøgelser til et pilotprojekt om reduktion af CO₂ udledt fra ARC's forbrændingsanlæg. Pilotprojektet har til formål at afprøve ny teknologi, som, i stedet for at lede CO₂ fra røgen ud i atmosfæren, indfanger CO₂'en. Denne proces kaldes carbon capture. Parterne noterer sig ARC's pilotprojekt, som kan bane vejen for et fuldskalaanlæg, der kan indfange CO₂ i fremtiden, hvis det viser sig at være en god klimainvestering.

3. Kortlægning af tiltag i Københavns Kommunes selskaber

En større andel af den grønne omstilling skal komme fra kommunens selskaber. Parterne anbefaler, at de ni større selskaber, som kommunen er medejer af, i 1. halvår af 2020 gennemfører en kortlægning af mulige tiltag, som kan understøtte målsætningen om CO₂-neutralitet. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil indgå i et samarbejde med kommunens selskaber vedrørende kortlægningen.

4. Nye teknologier mv.

Københavns Kommune kan medvirke til at fremme nye teknologier, der kan reducere CO₂ udledningen. Varmepumper og geotermi kan indgå i det kollektive fjernvarmesystem og energieffektiviseringer med Central tilstand & styring (CTS-systemer) af data kan energi-optimere større ejendomme. Herudover er der mulighed for udvikling af bedre og mere omkostningseffektive klimaskærme i forbindelse med bygningsrenoveringer samt udvikling af mere fleksible energisystemer med energilagring i varmesystemet.

Parterne noterer sig ligeledes, at plantning af træer kan bidrage til at reducere mængden af CO₂ i luften. Kommunen ønsker, under forudsætning af at der er egnede grunde til formålet, at rejse bynære skove, som både understøtter klimainsatsen og øger adgangen til rekreative områder.

5. Mobilitetspakke

En stor del af CO₂ udledningen kommer fra trafikken. Skal København nå målet om CO₂-neutralitet i 2025, skal københavnernes, pendlere og byens gæster i højere grad vælge grønne alternativer. Parterne er enige om at afsætte midler til en analyse af en grøn omstilling af trafikken. Analysen skal afdække mulighederne for at reducere den CO₂-udledende trafik og samtidig gøre det lettere at vælge de grønne trafikløsninger i København.

Der afsættes:

- 0,1 mio. kr. på service i 2019, 2,7 mio. kr. i 2020 og 0,1 mio. kr. i 2021 til en analyse for grøn omstilling af trafikken (TM137a).

Parterne er ligeledes enige om at gøre det gratis at parkere for el-biler fra 1. januar 2020. Initiativet finansieres ved, at timetaksten for parkering af biler, der kører på fossile drivmidler, sættes op, jf. tabel 2.

Tabel 2	Nuværende timetakst for hhv. dag/aften/nat (2020)	Justeret timetakst for hhv. dag/aften/nat (2020)
Gul zone	10 kr./10 kr./2 kr.	11 kr./11 kr./3 kr.
Blå zone	12 kr./14 kr./5 kr.	14 kr./15 kr./5 kr.
Grøn zone	20 kr./14 kr./5 kr.	22 kr./15 kr./5 kr.
Rød zone	37 kr./14 kr./5 kr.	38 kr./15 kr./5 kr.

Herudover er parterne enige om at oprette 50 parkeringspladser forbeholdt el- og nulmissionstaxaer ved ommærkning. Enkelte kan etableres på nye lokationer.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. på service i 2020 og 0,1 mio. kr. i 2021 og frem til udvikling og drift af løsning til identifikation af elbiler ifm. parkeringskontrol (TM149).
- -0,7 mio. kr. på service i 2020 til bortfald af ubalance på parkeringsområdet.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020, 0,3 mio. kr. i 2021, 0,2 mio. kr. i 2022 og 0,1 mio. kr. i 2023 til 50 grønne taxipladser (TM150).

Der vil blive afrapporteret på initiativerne i mobilitetspakken til Borgerrepræsentationen med henblik på, at de kan indgå i det kommende Roadmap 2021-2025 og i forhandlingerne om Overførselssagen 2020-2021.

TM2a/TM134 Arbejdsmaskiner og køretøjer på grønne drivmidler

Parterne er enige om at afsætte midler til omstilling af kommunens egne køretøjer og arbejdsmaskiner til fossil- og emissionsfri alternativer. Herudover afsættes der midler til et pilotprojekt med skærpede udbudskrav til anlægsprojekter om brug af fossil- eller emissionsfri arbejdsmaskiner.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til indkøb af grønne biobrændstof (TM2a).
- 0,5 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til udbud af op til 5 anlægsprojekter i Teknik- og Miljøforvaltningen (TM134).
- 0,5 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til udbud af op til 5 anlægsprojekter i Byggeri København. (TM134)

Parterne er herudover enige om, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen skal udarbejde en indstilling til politisk behandling i 1. halvår af 2020, som belyser mulighederne for at stille krav om ikke-fossile drivmidler i kommunens udbud af bygge- og anlægsopgaver.

Der er ligeledes enighed om at understøtte en generel udvikling i markedet hen mod brug af ikke-fossile drivmidler i bygge- og anlægsprojekter i København. Dette skal ske gennem samarbejder og partnerskaber med markedsaktører og organisationer, hvor kommunen vil facilitere et samarbejdsforum. Det skal ligeledes ske gennem bysamarbejder både i Danmark, de nordiske lande, Europa og i det verdensomspændende bysamarbejde C40, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen deltager.

Delebiler

Parterne er enige om, at der med denne budgetaftale tages de første skridt til at forandre den københavnske biltrafik, så ændringer i den kan bidrage til, at København kan nå målet om at blive CO₂-neutral i 2025 og samtidig sikre ren luft i København.

Næste skridt skal tages ved vedtagelsen af kommuneplanen, ved udarbejdelse af tredje roadmap for et CO₂-neutralt København og i Overførselssagen 2019/2020. Her er parterne enige om, at udvikling af flere delebilsordninger er centralt, da en delebil kan erstatte 5 til 10 personbiler i byen. Vi ønsker at fremme delebiler med fast stamplads i København og fremme free floating delebiler i hovedstadsområdet.

Mad- og måltidsstrategi

ØK61 Implementering af Mad- og Måltidsstrategien

Den 19. september 2019 blev Mad- og Måltidsstrategien godkendt i Borgerrepræsentationen. Strategien tager afsæt i visionen om bæredygtige måltider, der forener sundhed, vel-smag, økologi og ansvar for klimaet med fokus på at styrke maddannelse og sociale fællesskaber og sikre, at København er en grøn, sund og vital madby, som er tæt forbundet til sit opland til gavn for alle borgere og til inspiration for resten af verden.

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen med afsæt i mad- og måltidsstrategiens indsats "København som Madby" sammen med Madfællesskabet og andre relevante aktører indenfor fødevarerområdet afsøger, hvordan Københavns Kommune kan indgå i et projekt om at realisere målsætningen om fremme af bæredygtige fødevarer og styrke koblingen mellem land og by. Der præsenteres et oplæg til dette frem mod Overførselssagen 2019/2020.

Parterne er enige om at afsætte midler til en række projekter.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. på service i 2020 og 1,5 mio. kr. årligt i 2021-2023 til opkvalificering og understøttelse af køkkenmedarbejdere (ØK61).
- 1,5 mio. kr. på service i 2020 og 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2023 til udvikling af digitale madplaner til brug i små/mindre køkkener (ØK61).
- 1,1 mio. kr. på service i 2020-2023 til implementering af strategien og samarbejdet med World Resources Institute (ØK61).
- 1,2 mio. kr. på service i 2020 til beregning af madspildsbaseline for kommunens institutioner (ØK61)
- 1,0 mio. kr. på service i 2020 og 0,5 mio. kr. i 2021-2023 til indsatser for reducere af madspild, efter maden har forladt køkkenet (ØK61).

I udbuddet af opgaver til implementering af Mad- og Måltidsstrategien skrives det ind som krav, at udbudstager skal have den nødvendige ernæringsmæssige og klimafaglige viden til at løfte udbudsopgaven.

Ældre- og sundhedsområdet

SU7 Fasttilknyttet læge på plejehjem

Parterne er enige om at afsætte midler til at fortsætte ordningen om fasttilknyttet læge på kommunens plejehjem.

Der afsættes:

- 4,8 mio. kr. på service i 2020 og frem til fasttilknyttet læge på plejehjem.

De 12 plejehjem, som endnu ikke er ombygget eller moderniseret, har typisk en større andel borgere med komplekse sygdomsbilleder. På disse plejehjem gives der midler til en ekstra halv times faglig rådgivning ugentligt. Parterne er enige om, at midlerne til den ekstra halve times faglige rådgivning tilbageføres til kassen i takt med, at plejehjemmene moderniseres.

SU20 Ældreklubber

Parterne ønsker, at det stigende antal ældre københavnere over 65 år får adgang til tilbud og aktiviteter i ældreklubberne. I takt med, at antallet af ældre over 65 år stiger, forventes et pres på ældreklubberne. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til, at ældreklubberne kan opretholde aktivitetsniveauet over for det stigende antal af ældre borgere over 65 år i København.

Der afsættes:

- 3,2 mio. kr. på service i 2020, 3,7 mio. kr. i 2021, 4,2 mio. kr. i 2022 og 4,7 mio. kr. i 2023 til videreførelse af ældreklubber til et stigende antal ældre borgere.

TM65 Københavnerbænke

Parterne er enige om at afsætte midler til 500 nye Københavnerbænke.

Der afsættes

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 til 500 nye Københavnerbænke.
- 0,3 mio. kr. på service i 2020 og frem til afledt drift.

Parterne er enige om, at der blandt andet skal opsættes Københavnerbænke i Kulbaneparken.

SU9 Indsatser til fremme af psykisk sundhed

Parterne er enige om at afsætte midler til fremme af psykisk sundhed.

Der afsættes:

- 6,9 mio. kr. på service i 2020, 6,1 mio. kr. i 2021 og 6,0 mio. kr. i 2022 og frem til etablering af depressionsklinikker.
- 2,7 mio. kr. på service i 2020 og frem til psykologsamtaler til ældre borgere i psykisk mistrivsel.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og 0,4 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til at forbedre sunde digitale vaner blandt unge.

TM127 Forbedrede offentlige toiletter

Parterne er enige om at afsætte midler til fire offentlige toiletter, som er ældre- og handicapvenlige.

Der afsættes:

- 2,6 mio. kr. på service i 2021, 3,3 mio. kr. i 2022 og 1,2 mio. kr. i 2023 og frem til op-sætning og drift af fire offentlige toiletter.

Parterne er enige om, at der blandt andet skal opsættes toiletter i Kulbaneparken.

Billigere mad til ældre i eget hjem

Parterne er enige om at videreføre tilskuddet til ældre på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. årligt på service i 2020 - 2023 til videreførelse af tilskud til ældre på hjem.

SU10 Vær med hele livet – indsætter der understøtter Københavns Kommunes nye Ældrepolitik

Parterne er enige om at afsætte midler til at understøtte Københavns Kommune ældrepolitik.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til at give mere valgfrihed af måltider og mindre madspild på plejehjem.
- 0,9 mio. kr. på service i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021-2023 til oprettelse af testkøkken for ældremad.
- 0,4 mio. kr. på service i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 til etablering af meningsfulde fællesskaber og pusterum for pårørende til mennesker med demens.
- 0,4 mio. kr. på service i 2020 til kortlægning af ældrevenlig by.

Bedre normering i de tidlige aftentimer

Parterne er enige om at afsætte midler til bedre bemanning i de tidlige aftentimer på plejehjem.

Der afsættes:

- 6,6 mio. kr. på service i 2020-2023 til bedre bemanning i de tidlige aftentimer.

KF76 Teater på pleje- og aktivitetscentre

Parterne enige om at afsætte midler til puljen til Teater på pleje- og aktivitetscentre, der uddeles af Scenekunstudvalget.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til puljen til Teater på pleje- og aktivitetscentre.

KF25 Honorarstøtte til koncerter på plejehjem

Ældre borgere, der bor på plejehjem eller benytter kommunens aktivitetscentre for ældre, har ofte svært ved at komme rundt i byen og opleve koncerter. Parterne er enige om at afsætte midler til en honorarstøtteordning, som vil muliggøre, at plejehjem og aktivitetscentre for ældre kan afholde koncerter.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til en pulje til honorarstøtte og administration.

Adgang til fritidsaktiviteter for ældre

Parterne er enige om, at ældre skal have bedre adgang til kommunale idrætsfaciliteter. Derfor ønsker parterne at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Økonomiforvaltningen, som skal se på muligheden for at fremme ældres adgang til kommunale idrætsfaciliteter.

Sundhedsprofil

Parterne er enige om, at der frem mod Overførselssagen 2019/2020 i samarbejde mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen udarbejdes forslag til børnesundhedsprofil, som belyser sundhed, bevægelse, fritidsaktiviteter og trivsel blandt eleverne på alle kommunens skoler.

Kultur- og fritidsområdet

KF18 Driftstilskud Filmværkstedet

Folketingets partier indgik i 2018 en aftale om støtte til danske film, som stiller krav om kommunal medfinansiering. Parterne er enige om at afsætte midler til medfinansiering af Københavns Filmværksted og noterer sig det statslige tilskud.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. på service i 2020-2023 til driftstilskud til Filmværkstedet.

KF2 Spejdere i Brønshøj

Spejderforeningen Bellahøj 21st Barking fik bevilliget penge fra klubhuspuljen i 2015. Det nye spejderhus på Vandtårnsgrunden i Brønshøj er blevet dyrere end oprindeligt antaget, og parterne er enige om at afsætte midler til at realisere byggeriet.

Der afsættes:

- 4,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til et nyt spejderhus.

KF29 FerieCamp

Parterne er enige om at afsætte midler til at fortsætte FerieCamp.

Der afsættes:

- 2,8 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til FerieCamp.

KF19 Kvarterhuset Sydhavn, aktivitets- og frivillighedskordinator

Parterne er enige om at afsætte midler til en aktivitets- og frivilligkordinator i Kvarterhus Sydhavn.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. årligt på service i 2020 - 2023 til Kvarterhuset Sydhavn.

KF15 Daghøjskoler

Parterne er enige om at afsætte midler til at fortsætte driften og til tilbagebetaling af Kultur- og Fritidsforvaltningens interne lån til finansiering af driften af daghøjskoler i 2019.

Der afsættes:

- 10,3 mio. kr. årligt på overførsler mv. i 2020-2023 til drift af daghøjskolerne i København.
- 1,8 mio. kr. årligt på overførsler mv. i 2020-2025 til tilbagebetaling af internt lån.

KF7 Copenhagen 2021

På baggrund af Københavns værtskab for LGBTQ+-megaeventet Copenhagen 2021 er parterne blevet enige om at afsætte midler til forberedelse og afholdelse eventet.

Der afsættes:

- 5,5 mio. kr. på service i 2020 og 11,8 mio. kr. i 2021 til forberedelse og afholdelse af Copenhagen 2021 – Worldpride og Eurogames.

KF81 Brobold og kunstgræsbane i Hans Tavsens Park

De københavnske fodboldklubber mangler fodboldbaner. Derfor er parterne blevet enige om at afsætte midler til omdannelse af syv aktivitetsarealer, screening for nye potentielle aktiviteter og etablering af en 5-mands kunstgræsbane i Hans Tavsens Park.

Der afsættes:

- 9,5 mio. kr. på anlæg i 2020 til omdannelse af syv aktivitetsarealer.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og 0,9 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift og vedligehold.
- 3,9 mio. kr. på service i 2020 til styrkelse af klubbernes indsats.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til screening af flere aktivitetsarealer.
- 1,1 mio. kr. på finansposter i 2020 til finansiering af fondsmoms.
- 2,1 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2023 til etablering af 5-mands kunstgræsbane i Hans Tavsens Park.
- 0,2 mio. kr. på service i 2023 til afledt drift og vedligehold af 5-mands kunstgræsbane i Hans Tavsens Park
- -3,9 mio. kr. på service og 2,0 mio. kr. på anlæg i 2020 i indtægter fra fondsfinansiering.

KF54 Genindførelse af halinspektører i fire haller

Der er udfordringer med uro og uhensigtsmæssig adfærd på flere af Kultur- og Fritidsforvaltningens faciliteter. Parterne er enige om at afsætte midler til fast bemanning i Bellahøj-hallerne, Sundby Idrætspark, Ryparken Idrætsanlæg og Vanløsehallerne i tidsrummet mandag-fredag kl. 15.00-24.00 og lørdag-søndag kl. 7.00-24.00.

Der afsættes:

- 6,1 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til genindførelse af halinspektører.
- 0,2 mio. kr. på service i 2020 til engangsinvestering til køretøjer, arbejdspladser, mobiler mv.

ØK73 Tour de France - værtsbyforpligtelser

Parterne er enige om at afsætte midler til tekniske værtsbykrav i forbindelse med afviklingen af Tour de France Grand Départ i København i juli 2021. Som værtsby har Københavns Kommune en række udgifter til trafikafvikling, klargøring, genopretning og afspærring af ruten og pladser, renhold, sikkerhed mv.

Der afsættes:

- 6,9 mio. på service i 2020 og 14,9 mio. kr. 2021 til de tekniske værtsbykrav samt værtsbyaktiviteter i forbindelse med planlægningen og afviklingen af løbet i København.
- 3,9 mio. kr. på service i 2019 og 3,1 mio. kr. i 2020 i finansiering, som udmøntes fra Megaeventpuljen.

Teknik- og Miljøforvaltningen er ansvarlig for, at Københavns Kommune efterlever de tekniske værtsbykrav. Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen efter dialog med Økonomiforvaltningen kan overføre midler mellem aktiviteter inden for de opgaver, der betegnes som tekniske værtsbykrav.

I tillæg til de tekniske værtsbykrav er der en række krav til og muligheder for Københavns værtsbyaktiviteter i forbindelse med Grand Départ Copenhagen. Fx udsmykning af byen, borgerrettede aktiviteter, kommunikation og markedsføring samt lokale aktiviteter i 100 dage op til løbet. Parterne er enige om at reservere midler i Megaeventpuljen til disse aktiviteter. Der reserveres 7 mio. kr. fra Megaeventpuljen med restpuljemidlerne fra 2019 på 3,9 mio. kr. samt 3,1 mio. kr. fra 2020-puljen. Evt. mindreudgifter tilfalder kassen. Økonomiudvalget udmønter midlerne fra Megaeventpuljen.

ØK81 Fritagelse for betaling af grundskyld for folkehøjskoler

Parterne er enige om at fritage folkehøjskolerne for grundskyld, jf. den kommunale ejendomsskattelev § 8, stk.1, litra a. Folkehøjskoler, der fritages, skal opfylde de betingelser, der er stillet i bekendtgørelse om tilskud m.v. til folkehøjskoler og bekendtgørelse af lov om folkehøjskoler.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. på finansposter i 2020 og 0,3 mio. kr. i 2021 og frem til fritagelse for grundskyld til folkehøjskoler.

KF79 Ketsjersportens Hus - Planlægningsbevilling

Med ABC-hallens lukning har der været efterspørgsel efter flere faciliteter til ketsjersporten. Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling til ny hal, som bygges i sammenhæng med Kløvermarkens Tennisklubs indendørs hal – Ketsjersportens Hus.

Der afsættes:

- 1,6 mio. kr. på anlæg i 2020 til en planlægningsbevilling til Ketsjersportens Hus.

KF5 Omlædningsfaciliteter i Sundby Boldklub

Medlemstallet i Sundby Boldklub er støt stigende. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til at forbedre omlædningsfaciliteterne.

Der afsættes:

- 5,9 mio. kr. samlet på anlæg i 2020-2022 til ny omlædningsbygning.
- 0,2 mio. kr. på service i 2021 og 0,3 mio. kr. i 2022 og frem til drift af bygningen.

ØK55 Istandsættelse af Sundholm 8

Parterne er enige om at istandsætte 2. sal på Sundholm 8, så den kan rumme flere foreninger og medlemmer. Foreningshuset Sundholm 8 har eksisteret i otte år og huser over 60 lokale foreninger og borgergrupper, der holder deres frivillige aktiviteter i foreningshuset.

Der afsættes:

- 2,8 mio. kr. på anlæg i 2020 til istandsættelsen af 2. sal på Sundholm 8.
- 0,1 mio. kr. årligt på service i 2020 og frem til afledt drift.

KF21 Arbejdermuseet

Parterne er enige om at afsætte midler til driftstilskud til Arbejdermuseet.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til driftstilskud til Arbejdermuseet.

KF20 Anemonen

Anemonen er et scenekunsthushus for børn i alle aldre. Parterne er enige om at afsætte midler som tilskud til drift af Anemonen samt deres opsætning af forestillinger, skolesamarbejder og publikumsudvidende projekter i 2020.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. på service i 2020 til driftsstøtte til Anemonen

KF80 Bydækkende beredskab og servicering på idrætsanlæg, i kulturhuse og på biblioteker

Parterne er enige om at afsætte midler til at kunne forebygge uro og u hensigtsmæssig adfærd gennem et bydækkende beredskab og servicering på forvaltningens institutioner.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på service i 2020 og 2,2 mio. kr. årligt i 2021-2022 til bydækkende beredskab og servicering.

KF22 Festivalpuljen

Festivalpuljen har til formål at støtte både større og mindre festivaler og idrætsbegivenheder i København. Af hensyn til arrangørernes planlægning fordeles midlerne i Festivalpuljen året forud for afviklingen af arrangementerne. Parterne er enige om at afsætte midler til puljen i 2021.

Der afsættes:

- 18,0 mio. kr. på service i 2021 til Festivalpuljen.

KF41 Demokrati Garage

Demokrati Garage er et mødested, hvor lokale aktører på tværs af sektorer kan mødes og samarbejde om, hvordan demokratisk deltagelse kan styrkes. Parterne er enige om at afsætte midler til et driftstilskud til stedet.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til driftstilskud til Demokrati Garage.

Beskæftigelses- og erhvervsindsats**BI7 Copenhagen Career Program**

Parterne er enige om at afsætte midler til karriere- og jobsøgningsprogrammer for internationale studerende og medfølgende ægtefæller.

Der afsættes:

- 2,1 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til videreførelse af Copenhagen Career Programme.

BI8 Flere Skal Med 2 - lavere sagsstammer

Parterne er enige om at afsætte midler til kommunal medfinansiering af satspuljeprojektet Flere Skal Med 2. Formålet er at hjælpe aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der afsættes:

- 10,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til investering i lavere sagsstammer under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget.
- 1,8 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 til tværfaglige samtaler i jobcentre under Socialudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget.
- 1,2 mio. kr. årligt på overførsler i 2020-2021 til social- og sundhedsindsatser vedr. helbredsmestring, misbrugsbehandling, psykolog mv.

I tilfælde af, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen får afslag på sin ansøgning om deltagelse i Flere Skal Med 2, vil midlerne afsat med Budget 2020 fortsat blive udmøntet til formålet.

BI28 Styrket beskæftigelsesindsats for veteraner

Partnerne er enige om at afsætte midler til at understøtte beskæftigelsesindsatser for veteraner og sikre en sammenhængende indsats på tværs af kommunen.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til lavere sagsstammer for veterankoordinatorer.

ØK75 Bedre servicekultur i Københavns Kommune

Ved at forbedre servicen over for virksomhederne kan kommunen være med til at sikre, at virksomhederne kan have fokus på at øge produktivitet, vækst og beskæftigelse. Parterne er enige om, at det er vigtigt, at Københavns Kommune fortsætter arbejdet med at forbedre servicen over for byens virksomheder. Der udarbejdes en strategi for kommunens virksomhedsservice samt en kanalstrategi, der skal sikre mere enkle og bedre indgange for virksomhederne. Desuden arbejdes der med bedre brug af data om virksomhedernes behov. Parterne vil prioritere og understøtte udviklingen af virksomhedsservicen og se på udvikling af supplerende tiltag, hvis der er behov herfor. Disse tiltag kan indgå i Overførselssagen 2019-2020 og forhandlingerne om Budget 2021.

BI2 Byens udsatte ledige hjælpes videre i livet

Parterne er enige om at afsætte midler til videreførelse af den tværgående beskæftigelses- og sundhedsindsats IPS (Individuelt Planlagt Job med Støtte) for ledige borgere med en psykisk sygdom, som er diagnosticerede inden for det skizofrene eller bipolare spektrum.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til virksomhedsopsøgende arbejde, lokaler og årsværk.
- 8,6 mio. kr. årligt på overførsler i 2020-2023 til drift af IPS-teamet.

BI15 City of Congresses

Parterne er enige om at styrke Københavns status som kongres- og turistby.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og 0,8 mio. kr. årligt i 2021-2023 til en pulje til at tiltrække kongresser under City of Congresses.

BI33 Tidlig indsats for internationale studerende

Parterne er enige om at etablere en ny indsats for internationale studerende, der skal hjælpe dem med at finde studiejobs tidligt i deres uddannelsesforløb.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til ny indsats for internationale studerende.

BI16 Videreførelse af Jødisk Informationscenter

Parterne er enige om at afsætte midler til videreførelse af oplysningsaktiviteter om det jødiske mindretal for københavnere, elever og fagpersoner i Jødisk Informationscenter.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. årligt på service i 2020-2023 til oplysningsaktiviteter.

BI43 Ny strategi for virksomhedspraktik i Københavns Kommune

Partnerne er enige om at afsætte midler til et 2-årigt forsøg i detailbranchen med en ny strategi for anvendelsen af virksomhedspraktik. Forsøget omhandler principper om kvalitet og effekt, brugerevaluering og kompetenceplan for praktikforløbene.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. årligt på service i 2020-2021 og 0,6 mio. kr. i 2022 til implementering af strategien.

BI17 Støtte til Mino Danmark

Parterne er enige om at afsætte midler til samarbejde med Foreningen Mino Danmark, som arbejder for at fremme etniske minoritetsunges aktive deltagelse i det danske samfund.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. på service i 2020, 0,6 mio. kr. i 2021 og 0,3 mio. kr. årligt i 2022-2023 til samarbejde med foreningen Mino Danmark.

Øvrige**ØK37 Toftegårds Plads**

Parterne er enige om, at der i helhedsplanen for Toftegårds Plads, udover bibliotek, skal arbejdes videre med yderligere bebyggelse på i alt 2.500 m² almene boliger (ældre-, ungdoms- eller plejeboliger af hensyn til krav om friareal). Der reserveres samtidig plads til en fremtidig funktion på 1.000 m² til kultur, fritid eller sundhed i helhedsplanen. Salgsprovenu fra boliger reserveres til finansiering af byrum på Toftegårds Plads i tråd med helhedsplanens indhold.

BOR1 Whistleblowerordning

Parterne er enige om, at whistleblowerordningen, der hører under Københavns Borgerråd-giver, skal fortsætte.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i service fra 2020-2023 til whistleblowerordningen.

ØK70 Charter for arbejdsfællesskaber

Borgerrepræsentationen har d. 22. august 2019 godkendt charter for arbejdsfællesskaber, hvor det fremgår, at Københavns Kommune og medarbejderorganisationerne er enige om 9 pejlemærker, der skal bidrage til at styrke og udvikle arbejdsfællesskaber i forvaltningerne.

Parterne er enige om, at charter for arbejdsfællesskaber udgør det naturlige næste skridt i Københavns Kommunes tillidsdagsorden. Charteret udgør en politisk ramme for forvaltningernes fælles indsats for arbejdsfællesskaber for derigennem at bidrage til bedre trivsel og lavere sygefravær blandt medarbejderne samt bedre service for borgerne. Parterne er enige om, at alle forvaltninger aktivt skal understøtte forankring af charteret og stærke arbejdsfællesskaber.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 til at understøtte forankring af charteret samt øvrige indsats for at styrke og implementere arbejdsfællesskaber i forvaltningerne.

ØK52 Større dele af ansvaret for indvendigt vedligehold af kommunens bygninger overføres til Københavns Ejendomme

Parterne er enige om, at finansiering af initiativerne til at forbedre kommunens indvendige bygningsvedligehold, der er udviklet med afsæt i bevilling fra Overførselssagen 2018-2019, indgår i forhandlingerne om Overførselssagen 2019-2020.

Der er udviklet en ny ansvarsfordeling, model for abonnementsordning og en model for målrettet anvendelse af midlerne til indvendigt vedligehold. Herudover er der kortlagt tekniske installationer med udgangen af 2019.

For at implementere ændringerne er det nødvendigt med restfinansiering på 8,2 mio. kr. til implementeringen af projektet og et varigt serviceløft på 7,9 mio. kr. til øget vedligehold. Hvis finansieringen besluttet ved Overførselssagen 2019-2020, kan implementeringen påbegyndes fra 2021. Ændringerne forudsætter, at der overføres midler fra forvaltningerne på 70 pct. af de samlede omkostninger til afhjælpende vedligehold, svarende til i alt 25,0 mio. kr. årligt.

Metro og klima

Kapacitetsudfordringer og ønske om en klimavenlig byudvikling af København betyder, at der i de kommende år bør tages stilling til væsentlige metro- og klimainvesteringer. Det førstkommande behov er metroforbindelse under havnesnittet. Der reserveres derfor midler i en metro- og klimapulje til finansieringsbidrag til kommende metroforbindelser og klimatiltag, der fortrænger CO₂, i samarbejde med staten.

Der afsættes:

- 228,1 mio. kr. på finansposter i 2020 til metro- og klimapulje.

Ved senere beslutning om konkrete metro- og klimaprojekter, hvor Borgerrepræsentationen skal tage stilling til kommunal medfinansiering, kan der besluttes udmøntning af midler fra puljen. Økonomiforvaltningen vil fremlægge finansieringsmodeller, hvor der kan indgå et finansieringsbidrag fra metro- og klimapuljen samt alternativer, der anviser finansieringsbehovet, såfremt Borgerrepræsentationen ikke ønsker at disponere fra puljen til det konkrete projekt.

Grundkapitalindskud i almene boliger

Befolkningsvæksten i København skaber pres på boligmarkedet. Kommunen kan sikre billige og tilgængelige boliger ved at stille krav om almene boliger i lokalplaner samt yde tilskud til almene boliger til opførelse af ungdomsboliger, bofællesskaber og familieboliger – herunder til seniorer. Der reserveres derfor midler i en almen bolig-pulje til kommunalt grundkapitalindskud.

Der afsættes:

- 228,1 mio. kr. på finansposter i 2020 til kommunalt grundkapitalindskud til almene boliger.

Det afsatte beløb svarer til ca. 600 familieboliger og boliger i bofællesskaber samt 600 ungdomsboliger.

Samarbejdsaftale med DGI

Københavns Kommune vil sikre en tryk ramme omkring børn og unges idrætsdeltagelse og sætte særligt fokus på de børn og unge, der ikke selv finder vej til foreningslivet. Københavns Kommune vil med prioriteringen af "flere sociale partnerskaber", "Aktive børn i forening" samt etablering af baner til "brobold" søge samarbejde med DGI om at realisere ambitionerne og styrke det lokale foreningsliv. Til dette formål afsætter DGI 14 mio. kr. i årene 2020-2023. Kultur- og fritidsudvalget vil med afsæt heri drøfte et samarbejde med DGI om sammen at realisere ambitionerne og styrke det lokale foreningsliv i København frem mod Overførselssagen 2019/2020.

ØK40 Et digitalt København for borgere og virksomheder

Københavns Kommune vil være frontløber i udviklingen af digitale løsninger til borgere og virksomheder. Københavns Kommunes digitaliseringsredegørelse fra 2019 konkluderer, at kommunen allerede er langt fremme i forhold til digitalisering. Fx er kommunen langt med at høste gevinster ved software robotter, hvilket kommunen vandt en digitaliseringspris for i marts 2019. Redegørelsen afspejler også, at der fortsat er udviklingsmuligheder.

Digitale services til borgere og virksomheder

Parterne er enige om, at arbejdet med de udvalgte servicerejser, som er udpeget i den fællesoffentlige Digitaliseringspagt, skal understøttes, samt at der skal udarbejdes principper for inddragelse af borgere og virksomheder i udviklingen af digitale løsninger, som skal forelægges Økonomiudvalget i foråret 2020. I regi af arbejdet om forbedret virksomhedsservice er parterne desuden enige om at styrke indsatsen på erhvervsområdet ved bl.a. at udarbejde en fælles kanalstrategi for virksomhedernes kontakt med kommunen og en samlet

datadrevet feedback-model, der løbende samler op på virksomhedernes tilfredshed. De relevante politiske udvalg inddrages i løbet af foråret 2020.

Adgang til egne data og overblik over eget sagsforløb

Parterne er enige om, at der skal udarbejdes en handlingsplan for, hvordan kommunen kan stille data til rådighed for borgere og virksomheder, så de kan følge deres sagsforløb. Der udarbejdes ligeledes en handlingsplan for, hvordan virksomheder og vidensinstitutioner i højere grad kan tilgå kommunens data. Økonomiudvalget forelægges resultatet i 2. halvår 2020.

Pipeline af projekter med ny teknologi til investeringspuljerne

Parterne er enige om, at alle forvaltninger inden udgangen af 2020 skal have en plan for, hvordan kerneopgaverne skal understøttes digitalt. Parterne er desuden enige om, at forvaltningerne frem mod kommende budgetforhandlinger skal arbejde videre med den pipeline af initiativer med ny teknologi, som er etableret i forbindelse med Digitaliseringsredegørelsen 2019.

Digitale storskalaprojekter

Økonomiudvalget forelægges årligt, forud for budgetforhandlingerne, forslag til digitale storskalaindsatser til effektivisering af Københavns Kommunes opgavevaretagelse med henblik på, at der evt. kan afsættes midler fra investeringspuljen. Parterne noterer sig, at der i 2020 igangsættes et projekt, der har til formål at bidrage til automatisering af byggesagsbehandlingen, og at der forberedes et projekt med kunstig intelligens til optimering af ejendomsudnyttelse til Overførselssagen 2019/20.

Kompetencer og kodeks for anvendelse af kunstig intelligens

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen frem mod Overførselssagen 2020/2021 skal udarbejde et innovationsforslag for et kompetencecenter for kunstig intelligens. Centret skal understøtte forvaltningerne i at modne initiativer med kunstig intelligens til egentlige investeringsforslag. Økonomiforvaltningen skal i tæt samarbejde med de øvrige forvaltninger udarbejde et kodeks for anvendelse af kunstig intelligens frem mod budget 2021 for at sikre en etisk og ansvarlig tilgang til ny teknologi.

Digitalisering skal i højere grad bidrage til effektivisering

Parterne er enige om, at digitalisering i højere grad skal bidrage til effektivisering. Det digitale bidrag til effektiviseringsstrategien skal derfor fordobles årligt frem mod 2022. Økonomiudvalget forelægges årligt en forvaltningsspecifik opgørelse af digitaliseringens bidrag til effektiviseringsstrategien. For at imødekomme et øget træk på innovationspuljen til at modne smarte løsninger, udvides puljen fra 10 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt. Med virkning fra 2020 udmøntes der således årligt 10 mio. kr. i Overførselssagen og 10 mio. kr. i budgetaftalen.

Parterne er endvidere enige om, at der i regi af It-direktørkredsen arbejdes videre med de anbefalinger i Digitaliseringsredegørelsen, som skal styrke kommunens forudsætninger for en øget digital udvikling.

Udmøntning af puljer

ØK10 Udmøntning af investeringspuljen

Investeringspuljen skal understøtte strategien for smarte investeringer i kernevelfærden, som har til formål at skabe økonomisk råderum for kommunen via intelligente investeringer. Med budget 2019 blev der afsat 450 mio. kr. (2019 p/l) til investeringspuljen, heraf er 10 mio. kr. til innovationspuljen. Der fremlægges investeringscases to gange årligt i forbindelse med overførelsessagen og budgetforhandlingerne. Dette er anden udmøntning af investeringspuljerne i 2019. Efter første udmøntning ifm. Overførelsessagen 2018-2019 resterer der 122,1 mio. kr. (2020 p/l) i investeringspuljen og ingen midler i innovationspuljen.

Parterne er enige om at afsætte finansiering til i alt 26 investeringsforslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service.

Parterne er enige om, at der afsættes finansiering til seks forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service, som skal anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2020.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. på service i 2020 og 5,0 mio. kr. 2021 til Øgede indtægter fra erhvervslejemål i Kødbyen.
- 2,4 mio. kr. på service i 2020 til Administrative fællesskaber i Kultur- og Fritidsforvaltningen.
- 0,6 mio. kr. på service i 2020 og 0,6 mio. kr. 2021 til Flere idrætsaktive gennem kapacitetsudnyttelse i off-peak.
- 0,6 mio. kr. på service i 2020 og 0,6 mio. kr. 2021 til Badesikkerhed og bedre arbejdsmiljø.
- 5,1 mio. kr. på samlet anlæg i 2020 og 2021 til Badesikkerhed og bedre arbejdsmiljø.
- 1,3 mio. kr. på anlæg i 2019 til Samlokalisering af administration i Nørrebrohallen samt nyt infoområde i foyer.
- 3,9 mio. kr. på anlæg i 2019 til Flytning af aktiviteter fra Kulturhuset Tomsgårdsvej til BIBLIOTEKET samt flytning af Borgerservice fra BIBLIOTEKET til Nørrebrohallen.

Derudover er parterne enige om, at der afsættes finansiering til 20 forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service. Parterne noterer sig, at effektiviseringen på service i forslaget Københavnertilbud med rehabilitering på specialiseret niveau af borgere med erhvervet hjerneskade reducerer forventede fremtidige merudgifter på et område, der ikke er demografireguleret.

Parterne noterer sig, at effektiviseringerne på service kan indgå som en del af forvaltningernes effektiviseringsbidrag for 2021 og frem.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. på service i 2020 til NemID-selvbetjeningsløsning til nulstilling af adgangskoder og åbning af låste it-brugerkonti.
- 2,7 mio. kr. på service for 2020, 1,6 mio. kr. i 2021 og 0,8 mio. kr. i 2022 til Pilot Amager – Samdrift for vicevært og den nære arealpleje.

- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til Fælles materielstyring – Reduktion af materiel i Københavns Kommune.
- 0,8 mio. kr. på service i 2020, 0,6 mio. kr. i 2021, 0,6 mio. kr. i 2022, 0,6 mio. kr. i 2023 og 0,6 mio. kr. i 2024 til Bedre trivsel og færre voldsomme episoder på specialskoler og almene skoler.
- 3,9 mio. kr. på service i 2020 til Optimering af klassesdannelse.
- 1,9 mio. kr. på service i 2020, 0,5 mio. kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. i 2022 til Optimering af lokaleudlån i Kultur S.
- 1,3 mio. kr. på service i 2020, 3,0 mio. kr. i 2021, 2,8 mio. kr. i 2022 og 2,7 mio. kr. i 2023 til Øget digital drift af græsbaner og tilhørende parker.
- 22,2 mio. kr. på service i 2020 og 1,3 mio. kr. i 2021 til Københavnertilbud med rehabilitering på specialiseret niveau af borgere med erhvervet hjerneskade.
- 2,9 mio. kr. på samlet anlæg i 2020 til Københavnertilbud med rehabilitering på specialiseret niveau af borgere med erhvervet hjerneskade.
- 1,2 mio. kr. på service i 2020 til Opfølgende træningstilbud til borgere med demens i et tidligt stadie (investering).
- 3,8 mio. kr. på service i 2020, 5,0 mio. kr. i 2021 og 2,8 mio. kr. i 2022 til Grundlag for flere sygeplejersker og sosu-assistenter i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.
- 0,7 mio. kr. på service i 2020, 0,7 mio. kr. i 2021 og 0,7 mio. kr. i 2022 til Udvidelse af tilbud om Digitalt Understøttet Genoptræning i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 og 0,2 mio. kr. i 2021 til Energibesparelser i Socialforvaltningen.
- 0,5 mio. kr. på service i 2020 til Nedlæggelse af eget gartneri.
- 3,5 mio. kr. på service i 2020 og 3,5 mio. kr. i 2021 til Optimeret tømning af affalds-kurve – Budgetanalysens fase 1.
- 6,3 mio. kr. på service i 2020, 4,6 mio. kr. i 2021 og 2,4 mio. kr. i 2022 til Effektivisering af opgaveløsningen på grøn pleje og renhold - budgetanalysens fase 1.
- 0,4 mio. kr. på service i 2020 til Samling af IT-projektledelse – Budgetanalysens fase 2.
- 0,3 mio. kr. på service i 2020 til Samling af IT-drift og systemejerskab – Budgetanalysens fase 2.
- 2,9 mio. kr. på service i 2020, 2,6 mio. kr. i 2021 og 1,6 mio. kr. i 2022 til Digital sagsbehandlingsassistent til byggesagsområdet – Budgetanalysens fase 2.
- 0,8 mio. kr. på service i 2020 til Udvidelse af Asta - den digitale sagsassistent.
- 3,1 mio. kr. på service i 2020, 2,0 mio. kr. i 2021 og 1,3 mio. kr. i 2022 til Intelligent understøttelse af rehabiliteringsmøder på Jobcenter København.

De afsatte midler til de fem forslag, der anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2020, finansieres med 14,8 mio. kr. på service og 10,3 mio. kr. på anlæg fra investeringspuljen for 2019. De afsatte midler til de øvrige 20 forslag finansieres med 108,9 mio. kr. på service og 13,2 mio. kr. på anlæg fra investeringspuljen for 2019 og 7,2 mio. kr. på service fra investeringspuljen fra 2020. Der resterer herefter ikke flere midler i investeringspuljen for 2019. Investeringspuljen for 2020 udgør efter udmøntning i budgetaftalen for 2020, 442,8 mio. kr. Der er samlet set udmøntet for 129,3 mio. kr.

Strategi for smarte investeringer (investeringspuljerne)

For at finansiere de demografibetingede udgifter, give mulighed for at prioritere nye tiltag i kernevelfærden, håndtere bevillingsudløb og evt. underkompensation i forbindelse med DUT-sager, vil der fortsat være brug for at effektivisere i 2020 og frem. Parterne er derfor enige om at fortsætte strategien for smarte investeringer i velfærden. For at understøtte strategien er parterne enige om, at der med Budget 2020 skal afsættes investeringspuljer svarende til niveauet i budget 2019 på 450 mio. kr. Investeringspuljerne skal sikre, at den nødvendige omstilling i kommunen sker på baggrund af intelligente effektiviseringer frem for simple besparelser.

Parterne er enige om, at investerings- og innovationsforslag fortsat fremlægges i forbindelse med Overførselssagen og budgetforhandlingerne, og at puljerne således udmøntes to gange årligt.

Intern Revision evaluerede i foråret 2019 investeringspuljerne og udvalgte vedtagne investeringsforslag. Evalueringen konkluderede, at godkendelsesproces, skabelon og retningslinjer for investeringspuljen er designet hensigtsmæssigt og betryggende. Hertil bemærkede intern revision at der fortsat skal være opmærksomhed på beregningsforudsætninger, økonomiske opfølgningsmål, realistisk tidsplan, overheadberegninger og opfølgning.

Økonomiudvalget forelægges ultimo 2019 oplæg til principper for prioritering og udmøntning af investeringspuljerne for 2020. Parterne er enige om, at der årligt skal følges op på investerings- og innovationsforslag. Opfølgningen på forvaltningspecifikke forslag skal ske i de relevante fagudvalg i forbindelse med udvalgenes majbidrag, mens opfølgningen på tværgående forslag sker i Økonomiudvalget i juniindstillingen. Opfølgningen på de enkelte forslag fortsætter, til de er fuldt implementeret.

Innovationspuljen udvides fra 10 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt for at imødekomme flere digitale innovationscases samt sikre modning af smarte effektiviseringer. Dette sker ved en omprioritering af midler fra investeringspuljen. Med virkning fra 2020 udmøntes der således årligt 10 mio. kr. i Overførselssagen og 10 mio. kr. i budgetaftalen.

Når der arbejdes med investeringsforslag med effektiviseringer på overførsler mv., er kassen modpost for gevinster og tab. Parterne er enige om, at forslag med effektiviseringer på overførsler mv. fortsat skal gennemgås af den tværgående analyseenhed under Økonomiforvaltningen i samarbejde med den relevante forvaltning med henblik på at vurdere om investeringsforslaget er evidensbaseret og forventes at resultere i tilstrækkelige varige effektiviseringer, samt om der er behov for løbende opfølgning og en separat evaluering.

Finansiering

Økonomiske rammer for Budget 2020

I budgetforslaget for 2020 er det finansielle råderum opgjort til 4.083,6 mio. kr. Parterne er enige om, at nettogevinsten ved selvbudgettering 2017 på 411,2 mio. kr. samt overskydende midler fra den reelle kasse på 40,0 mio. kr. skal indgå som finansiering.

Parterne noterer sig, at der efter fremlæggelsen af budgetforslaget er foretaget en række ændringer til det finansielle råderum.

Parterne er enige om, at der er følgende ændringer til finansieringen af budgetaftalen:

- Der tilføres yderligere 7,2 mio. kr. i finansiering fra Investeringspulje 2020, som følge af at udgifterne til investeringsforslag i 2019 overstiger de reserverede midler til investeringsforslag i investeringspulje 2019.
- Mindreudgifter på puljen til afledte driftsudgifter til anlægsprojekter medfører yderligere finansiering for samlet 17,8 mio. kr. og frigiver servicemåltal for 4,8 mio. kr. i 2019, 9,0 mio. kr. i 2020 og 1,3 mio. kr. i 2021 og frem.
- Indstillingen Bevillingsmæssige ændringer for 2019 og tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2020 og budgetoverslagsårene 2021-2023 (TÆF) medfører et træk på service på 8,0 mio. kr. i 2020, og tilfører finansiering på service i 2021 på 13,1 mio. kr., 32,4 mio. kr. i 2022 og 29,7 mio. kr. i 2023. Derudover trækker TÆF anlægsudgifter for samlet 10,1 mio. kr. i 2021 og 2022 og medfører herudover samlet finansiering på 82,3 mio. kr. fra 2020-2023.
- Puljen til uforudsete udgifter i 2020 på service reduceres med 35,3 mio. kr. i servicemåltal, og den tilsvarende finansiering reserveres i kassen. Såfremt der tilvejebringes ledigt servicemåltal i 2020, vil puljen til uforudsete udgifter blive genopbygget, indtil de reserverede midler er tilbageført til puljen.
- Puljen til uforudsete udgifter i 2020 på anlæg reduceres med 2,1 mio. kr. i anlægsmåltal, og den tilsvarende finansiering reserveres i kassen. Såfremt der tilvejebringes ledigt anlægsmåltal i 2020, vil puljen til uforudsete udgifter blive genopbygget, indtil de reserverede midler er tilbageført til puljen.

Ændringerne til budgetforslaget betyder, at parterne i alt har kunnet disponere over 785 mio. kr. til service i 2020 og i alt 5.390 mio. kr. i budgetaftalen for 2020.

Med aftalen fastsættes Københavns serviceudgifter i 2020 til 26.926 mio. kr. Niveaue for bruttoanlæg fastsættes til 3.247 mio. kr. i 2020.

Budgetforudsætninger

Parterne er enige om at fastholde en uændret kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift.

I 2020 fastsættes skattesatserne til:

- Kommunal indkomstskat 23,8 %
- Grundskyld 34,0 ‰
- Dækningsafgift 9,8 ‰

Parterne er endvidere enige om, at gældsafdraget i 2020 udgør 202 mio. kr.

Parterne noterer sig, at kommunens udgifter til demografi er øget med 198,9 mio. kr. i 2020 som følge af den høje befolkningstilvækst i København. Udgifterne fordeler sig således mellem de demografiregulerede udvalg:

- 118,8 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget
- 52,2 mio. kr. til Socialudvalget
- 28,0 mio. kr. til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Effektiviseringsstrategi

Parterne er enige om, at effektiviseringsstrategi 2020, inklusiv stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer, frigør:

- 403,6 mio. kr. på service i 2020 og 398,7 mio. kr. i 2021 og frem. I 2020 er 239,2 mio. kr. nye effektiviseringer.

Parterne er enige om at videreføre effektiviseringsstrategien i Budget 2021.

Parterne er desuden enige om ikke at disponere provenuet fra de stigende profiler i forslagene i effektiviseringsstrategi 2020, men lader dem indgå i de kommende års prioriteringsrum. Udvalgene kan dermed anvende provenuet i de stigende profiler til at opfylde de kommende års effektiviseringskrav.

Aftaleoverholdelse og budgetprincipper

Parterne er enige om, at Københavns Kommune er med til at sikre, at kommunerne under ét kan overholde Økonomiaftalen for 2020. Parterne noterer sig, at der først er endelig klarhed over den fælleskommunale budgetproces efter indgåelsen af budgetaftalen.

Såfremt den faseopdelte budgetproces betyder, at Københavns Kommunes serviceramme bliver lavere end 26.926 mia. kr., sænkes puljen til uforudsete udgifter på service - og, ved behov, servicebufferpuljen tilsvarende.

Parterne noterer sig herudover, at Økonomiudvalget med Første behandling af budgetforslag 2020 og overslagsårene 2021-2023 den 24. september 2019 godkendte, at Økonomiforvaltningen efter indgåelse af budgetaftale bemyndiges til at reperiodisere anlægsmidler samt foretage justeringer af teknisk karakter mellem styringsområder, såfremt kommunernes samlede budgetter for 2020 overskrider rammerne i aftale om kommunernes økonomi for 2020.

Parterne er enige om følgende principper:

- At projekter besluttet med nærværende aftale tildeles anlægsmåltal svarende til periodiseringen i regnearket i bilag 1.
- At der reserveres en måltalpulje på 143 mio. kr., som inkluderer puljen til uforudsete udgifter (28 mio. kr.), investeringspuljen (65 mio. kr.) og måltal til nye projekter i Overførselssagen 19/20 (50 mio. kr.).
- At der i forbindelse med budgetvedtagelsen foretages en teknisk reperiodisering af midler fra 2020 til 2021 for at sikre overholdelsen af Københavns Kommunes måltal i vedtaget Budget 2020.
- Såfremt Københavns Kommunes anlægsmåltal i 2020 overstiger det forudsatte i aftalen, udmønter budgetparterne et eventuelt ledigt anlægsmåltal.

Parterne er enige om, at forvaltningerne fortsat skal have fokus på at periodisere deres anlægsprojekter korrekt. Dette gælder både i 2020 samt overslagsårene.

Ændringer til budgetaftale 2020 aftales mellem parterne. Derudover noterer parterne sig, at ved uoverensstemmelser mellem aftaleteksten og regnearket i bilag 1, er det bilag 1, der gælder.

Parterne er herudover enige om følgende øvrige budgetprincipper:

- At stemme for forslaget til "Bevillingsmæssige ændringer for 2019 og tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2020 og budgetoverslagsårene 2021-2023" (TÆF).
- At en række anlægsprojekter stjernemarkeres og derved kan igangsættes ved budgetårets start, og enkelte projekter kan starte i 2019 efter vedtagelsen af budgettet. Bilaget med stjernemarkerede anlægsprojekter vil blive udarbejdet efter aftaleindgåelsen, således at det kan blive kvalitetssikret i samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne. Bilaget vil blive fremlagt sammen med det øvrige materiale til afstemningsprogrammet.
- At afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i budgetaftalen reserveres på Økonomiudvalgets ramme og bliver udmøntet til de relevante udvalg ved færdiggørelsen af anlægsprojekterne.
- At mindre tekniske forskelle mellem regnearket i bilag 1 og afstemningsprogrammet pga. afrundinger i bilag 1 reguleres på kommunekassen.
- At mindre tekniske afvigelser i balancen mellem udgifter og indtægter i året 2020 reguleres på kassen, så budgettet er i balance.
- At mindre afvigelser i bruttoanlægsudgifterne i forhold til det fastsatte niveau reguleres på puljen til uforudsete udgifter på anlæg.
- At hvert udvalg i forbindelse med 2. behandling af budgetbidragene for 2021 tager stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger, der udløber i 2021, skal indarbejdes i udvalgets faste ramme.

Budgetoverholdelse/overførselssag

Parterne er enige om, at de i 2020 vil prioritere et eventuelt realiseret mindreforbrug i regnskabet for 2019. I prioriteringen vil der i tråd med praksis på området blive taget hensyn til udvalgenes overførselsønsker på serviceområdet vedrørende opsparring i institutionerne, eksterne tilskud og kontraktbundne midler.

Der afsættes:

- 120,0 mio. kr. i servicebufferpuljen i 2020 med henblik på anvendelse af et eventuelt mindreforbrug fra regnskab 2019 i budgetår 2020.

Med henblik på at sikre budgetoverholdelse på serviceudgifterne er parterne enige om at videreføre følgende principper:

- At hvert udvalgs serviceramme udgør udvalgets servicemåltal. Dette vil løbende blive korrigeret som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen.
- At der i den løbende budgetopfølgning, herunder forventet regnskab (prognosen) og risikolisten, følges op på, om forvaltningerne overholder bevillingerne og servicerammen.

Opfølgning på puljer til afledt drift ifm. halvårsregnskab

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne i samarbejde opgør det forventede forbrug på puljerne vedrørende afledte driftsudgifter til anlægsprojekter forud for overførselssagen og i forbindelse med augustprognosen for 2020. Eventuelle mindreforbrug på puljerne tilfalder kassen.

Derudover skal Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne vurdere, hvorvidt budgettet i puljerne i 2020 samt overslagsår skal reguleres i forhold til forventede ibrugtagingsdatoer for de relevante anlægsprojekter. Såfremt budgettet i puljerne skal ændres, er modposten kommunens råderum.

Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg

Der er fortsat et betydeligt vedligeholdelseefterslæb for Københavns bygningsmasse. Parterne er derfor enige om, at beslutningen om at ekstraordinære salg af aktiver kan finansiere renovering af kommunens ejendomme videreføres i 2020-2023, samt at dette lægges op til politisk behandling i forbindelse med overførselssagen eller budgetforhandlingerne hvert år.

Grundkøb

Parterne er enige om, at der er behov for at videreføre en offensiv strategi for grundkøb, hvis kommunen fremover skal kunne sikre grunde til ny kommunal service, kultur, fritid og rekreative områder i rette tid og til rette pris. Budgettet til demografibetingede og strategiske grundkøb i 2020 fastholdes derfor på samme høje niveau som i 2019 med i alt 350 mio. kr. Økonomiforvaltningen vurderer behovet hvert år i indkaldelsescirkulæret og kommer med oplæg til det årlige budget til grundkøb.

Klima og kernevelfærd

Aftale om budget 2020 er indgået mellem følgende parter:

Frank Jensen
SOCIALDEMOKRATIET

Karina Vestergård Madsen
ENHEDSLISTEN

Franciska Rosenkilde
ALTERNATIVET

Mia Nyegaard
RADIKALE VENSTRE

Sisse Marie Welling
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Cecilia Lonning-Skovgaard
VENSTRE